

## PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym:  
**W Warszawie:** rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.  
 Za odnośzenie do domu dopłaca się miesiąc nie kop. 5.  
**Na prowincji i w Cesarstwie:** rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.  
**Za granicą:** miesięcznie rs. 1 kop. 50.  
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 6; dodatek poranny kop. 3.

# KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

## ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZECI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 513.  
 W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7281, telefonu nr. 313.

## OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop. każdy następny raz kop. 20.  
 Nekrologja: za wiersz 15 kop.  
 Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.  
 Małe ogłoszenia za jeden raz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.  
 Nadesłane za jeden wiersz garmontowy rs. 1.  
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska.

— Jutro, o godzinie 9-ej zrana, w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) odprawiona zostanie solenna wotywa z wystawieniem N. Sakramentu w monstrancji i procesją na intencję arcybactwa czci Niepokalanego Serca N. Panny Marji.

— W kościele św. Jacka (po-dominikańskim) jutro, o godzinie 9-ej zrana, odprawiona zostanie przed ołtarzem Matki Boskiej Różańcowej uroczysta wotywa na intencję braci i sióstr bractwa Różańca św.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci uroczysta wotywa.

— Jutrzejszymi niesporami w kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek) rozpoczyna się odpust ku czci św. Franciszka Salezego, biskupa wyznawcy, doktora kościoła, którego uroczystość przypada w nadchodzącą niedzielę.

## PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Przedstawiciel jednego z dzienników wiedeńskich miał w tych dniach rozmowę w Londynie z osobistością, należącą do najwyższych sfer rządowych a słynącą w rzeczach egipskich za rzeczoznawczą powagę.

„Sytuacja egipska jest — powiedział wysoko położony ekspert — w całym tego słowa znaczeniu groźna. Wiesz pan, że 1,000 ludzi, płynących z Bombaju, zwróciliśmy do Egiptu. Jeżeli okaże się potrzeba, posłamy tam jeszcze 2,000 albo 30,000 ludzi. Mieliśmy już raz tę ostatnią cyfrę wojska nad Nilem i może się to powtórzyć. Nie przewiduję lub raczej nie przepowiadam takiej ewentualności z góry, wszakże, gdybyśmy osądzili, że nadeszła...”

Na pytanie, czy za taką konieczność uważał, angielski mąż stanu odpowiedział:

„Jeżeli kiedyś będzie stawał poważne trudności wykonaniu prowadzonych od roku 1882-go we wszelkich kierunkach a jaknajpiękniejsze już owoce dla kraju przynoszących reform, jeżeli urzędników angielskich, powołanych do wykonania tych reform, usunie lub im w pracy przeszkadzać zechce.”

Na uwagę: „A gdyby kiedyś z powodu tych ograniczeń jego władzy udzielnej zechciał zwrócić się o pomoc do swego lennodawcy, sultana, lub do mocarstw?” spojrział dygnitarz angielski ostro i rzekł:

„Na to pytanie odpowiedzieć mogę w ten tylko sposób. Ani lord Rosebery, ani dzisiejszy gabinet, ani żaden gabinet angielski, ani Anglja w ogóle nie opuszcza dobrowolnie Egiptu, dopóki swej misji tamże rozwiniętej jasno przez lorda Salisbury nie przeprowadzą, a gdyby niektóre mocarstwa zażądały czynnie położenia kresu tej misji, to inne znowu mocarstwa podzieliłyby opinię Anglii, jak to od r. 1882-go nieraz już czyniły. Ale po cóż dzisiaj puszczają się na takie spekulacje metafizyczne? Powtarzam: lord Rosebery oparł się plecami o mur i Anglja nie ustąpi, niczego się nie uleknie.”

„Nie mogę panu w tej chwili wymienić doradców kedywa Abbasa, którzy zachęcają go do oporu; zresztą są oni na wszystkich ustach. Riaz basza, aczkolwiek nieprzyjaciel Anglii z zasady, jest za rozstrzygnięcie, aby mógł zapoznać korzyści, jakie Egipt odniósł z administracji angielskiej od r. 1882-go. Jego dekret o gubernatorach jest zwyczajnym ślepym strzałem każdego nowego ministra spraw wewnętrznych nad Nilem, który chce dowieść swojego wigoru patriotycznego; chodzi tylko o interpretację dekretu przez gubernatorów, którzy od ministra otrzymują tajną instrukcję, pouczającą ich, czy mają dekret brać na serjo. Interpretacji w duchu usamowolnienia zarządu policji wodnej Anglii nie dopuści.”

„Tigrane basza jest słabym, patrzy niechętnie na anglików, stoi teraz w najwyższych łaskach u kedywa. Gdybym tylko jeden ładunek okrętowy dygnitarzy egipskich mógł wywieść z nad Nilu, mogłaby jutro Anglja cofnąć z tamąd swoje wojska. Tak gładko pracował już mechanizm reform, że sir Eveling Baring (dzisiejszy lord Cromer) wnosił tutaj całkiem poważnie znaczne zmniejszenie i tak już bardzo szczupłej cyfry wojsk okupacyjnych. Było to w ostatnich miesiącach panowania Tewfika. Wkrótce potem objął rząd Abbas II, a z nim niewiadoma siła i nowa epoka. Dobrowolnie mogłaby Anglja opuścić terytorjum egipskie, zmuszona do tego — nigdy, chyba nieszcześliwą wojną, która wszakże wówczas nie ograniczyłaby się na Egipt. Być może jednak, że młody kedyw pozna jeszcze w podporę niebezpieczeństwa, grożące jemu i krajowi. Najgorszem w następstwach byłoby pozorne jego ugięcie się z ukrytymi tendencjami przeciw Anglii i pokątnem intrygowaniem. Takiemu stanowi rzeczy Anglja położyłaby koniec bardzo prędko.”

Do tych wynurzeń dodamy tylko, że jeden pułk, stojący na Malcie, otrzymał już rozkaz niezwłocznego udania się do Egiptu, nie licząc owych tysiąca ludzi wojsk indyjskich, skierowanych na pełnym morzu pilnym rozkazem do Aleksandrii. Opinią publiczną wszelkich sfer w Anglii pochwała to sprężyste wystąpienie Gladstone'a, które tem jest pilniejszym, że, jak donoszą z Kairu, kedyw Abbas II nosi się z projektem pozbycia się wszystkich urzędników angielskich na wyższych posadach. Ponieważ klin wybija się klinem, Times doradza, aby Anglja obsadziła i resztę posad administracyjnych w Egipcie anglikami.

Sprawa zaostrza się dyplomatycznie, gdyż z niemielszym ferworem oświadcza się opinia publiczna nad Sekwaną za ukróceniem wszechwładzy Albjonu

## SZARA LITERATURA.

Literatura piękna ostatniego pokolenia zesła z kornów romantyków, obniżając rozmyślnie lot fantazji artystycznej. Dawniejsi bohaterowie z piersiami „na miarę Fidjasza”, kochankowie, biorący śmiało, z narażeniem własnego życia wszystkie przeszkody, lub umierający z miłości, gdy ich okoliczności rozdzieliły przemocą od wybranej, dawniejsze w ogóle typy poetyckie, czujące głębiej i myślące szerzej, ustąpiły miejsca charakterom pospolitym, zaniedbanym zupełnie przez wychowawców romantyzmu.

Była to reakcja naturalna i w pewnym mierze słuszną. Bo literatura nie istnieje tylko dla „pięknych dusz”. Rzecz ją odtwarzać wszystko, co podlega obserwacji człowieka, co go otacza, z czem go los połączył tysiącami ogniów. Zarówno wielcy jak mali, mądry jak ograniczeni, szlachetni i podli, wytworni i brutalni należą do repertuaru sztuki, która powinna być zwierciadłem nie pewnych tylko zjawisk, lecz pełnego, całego życia.

Więc ujrzelśmy w powieści i w teatrze postacie, wzgardzone przez autorów zgasłego pokolenia, poznaliśmy zblizka pospolitą walkę o byt, jej smutki i radości, jej cele i marzenia. Od lat dwudziestu i kilku patrzymy na zabiegi kupców, przemysłowców, rzemieślników, prostych robotników i chłopów w końcu; litujemy się nad zawodami, doznaniem przez doktorów, profesorów, adwokatów, rolników itd. Szara powszedniość, bezbarwna codzienność, owe błędne koło, z którego dopiero śmierć uwalnia, wypełniła kilka tysięcy powieści, nowel, komedij i t. zw. sztuk.

Kto wsłuchał się uważnie w olbrzymi koncert literatury współczesnej, dostrzeże w nim jeden, bardzo wyraźny motyw (*Leitmotiv*), wracający ciągle *mutatis mutandis*. Nie miłość serca, natchnienie lub bohaterstwo w jakiejkolwiek formie ożywiają tę górę zardrukowanej bibuły, lecz... głód, na którego tyranję

zwrócił światopogląd materialistyczny główną uwagę. O byt powszedni walczą przedewszystkiem typy i charaktery poezji mieszczańskiej. O tak zwane stanowisko, o możność utrzymania siebie i rodziny ubiegają się inżynierowie, przemysłowcy, kupcy, lekarze i adwokaci; z braku chleba wynikają smutki, żale i zbrodnie wyrobników, rzemieślników, chłopów; niedostatek pecha szwaczki, kucharki, magazynierki itd. w objęcia rozpusty.

Na pierwszym miejscu widzimy wszędzie głód, a dopiero na drugim miłość, dalej próżność, zazdrość, nienawiść itd. O cnocie, o jasnych stronach natury ludzkiej pamiętała literatura współczesna jedynie mimochodem, jakby niechętnie.

Nie ulega wątpliwości, że głód w rozumieniu najszerszym posiada w życiu ludzkim znaczenie pierwszorzędne, że należy mu się baczna uwaga nietylko nauki, lecz także sztuki. On bywa samowładnym panem milionów „przeciętnych”, zabierając niejednokrotnie całą ich myśl, całą energję. On kojarzy małżeństwa za pomocą posagów, czyli „wikt i opiekuńku”, dla których żenia się zarówno Małki z Psiej Wólki, jak księżęta; on działa stanowczo na formowanie się charakteru, ucząc człowieka podstęp, chytrą, oszczerstwa i wszelkiej innej podłości.

Możny to pan, ale brutal, znęcający się z bezwzględnością ordynaryjnego dorobkowicza nad szlachetniejszymi, arystokratycznymi stronami natury ludzkiej. Co religja zaleca, a poezja kocha, uwielbia: poświęcenie, uczciwość, miłość bliźniego, miłosierdzie, uległość, pogardę dóbr doczesnych itd., to głód w postaci walki o byt usuwa na stronę jako przeszkody, przesadę nazywając.

Ztąd ów ponury ton, który wieje nad całą literaturą współczesną, owe ciągle niezadowolnienie z istniejącego porządku rzeczy, spływające obecnie w pesymizm najłichszego gatunku.

Bo inaczej skarży się zawiedziona miłość serea lub dusza, rozczarowana doświadczeniami życia, złamana niemocą rozumu, a inaczej żołądek, wściekły, że nie może się tak zadowolić, jakby chciał. Sere i dusza umieją wydobyć ze swojej boleści dźwięki

melodyjne, piękne, żołądek zaś potrafi tylko zgryzać i zlorzezczyć.

I ten zgryz, to zlorzeczenie człowieka-zwierzęcia mogą olśnić, zadziwić, targnąć za nerwy, gdy wyszły z mózgu potężnego. Emil Zola odpycha, budzi wstręt, ale zdumiewa nieraz siłą swojej brutalności.

Tej sily jednakże niewiele w beletrystyce ostatniego pokolenia. Czy głód nie posiadał w sobie dostatecznej ilości ognia, aby rozgrzać legjon talentów, czy też genjusz ludzkości odwrócił się od sztuki, oddając się prawie całej nauce, która pochłonęła przedniejsze zmysły drugiej połowy bieżącego stulecia, dość, że faktem jest, iż poezja dni naszych nie zdobyła się na kilkanaście chociażby dzieł prawdziwego natchnienia.

Natomiast rozlała się beletrystyka tak szeroko, jak nigdy przedtem. W przeciągu chyba kilku wieków nie wyszło w Europie tyle powieści, komedij i „sztuk”, ile w ostatnich latach trzydziestu. Tylko dramat stał na uboczu i liryka milczała.

Rozlała się szeroko, coraz więcej szara, bezbarwna, drobiazgowo.

„Przeciętności”, powszedniości należało się niezawodnie miejsce w sztuce, bo życie ludzkie nie z samych zachwyty i zapalów się składa, ale wszechwładną panią w królestwie fantazji artystycznej, czem ją metoda naturalistyczna zrobiła, być nigdy nie mogła. Braknie jej do tego barw żywszych, technic cieplejszych i polotu.

I nasza powieść społeczna, zaczawszy od pierwszych występów Orzeszkowej, silila się na tematy najpospolitsze, obniżając rozmyślnie skalę myśli, uczuć, kolorytu, charakterystyki, języka nawet.

Człowiek przeciętny z troskami i radościami przeciętnymi stał się ulubieńcem beletrystów, wystrzegających się starannie wszelkiej sily i podniosłości.

Co miało być dopełnieniem, stało się regułą, najwyższą zasadą. Tłem „przechwyconem” nazywaliśmy bajkę barwniejszą, przesada romantyczna, kłamstwem potężniejsze uczucia lub śmielszy lot myśli. Charakter w rozumieniu właściwym stracił kredyt

w owładniętej przezeń ziemi Faraonów. Poruszono już nawet w Paryżu myśl zwołania konferencji europejskiej w sprawie dalszych losów gwałconego przez Anglię Egiptu.

Kościół francuski po kardynale Lavigerie poniósł w tych dniach znowu dotkliwą klęskę. Zmarł prymas galijski, arcybiskup Lugdun, kardynał Foulon, jeden z najoświecześniejszych prałatów Francji, licząc niespełna lat siedemdziesiąt (ur. 1823-go r.). Był on uczniem i wychowawcą słynnego z doby drugiego cesarstwa biskupa Orleanu, msgr. Dupanloup; uczniem swoich w seminarjum Notre-Dame des Champs zagrzewał tak samo do studjów ducha antycznego, jak nauczyciel jego i pierwowzór swoich. Dupanloup kazał grywać młodym teologom w seminarjum komedje Arystofanesa, Foulon dodał i Plauta. Jako mąż wysokiego wykształcenia posiadał jedno z najszlachetniejszych i najwykwintniejszych piór we Francji. Jego dzieła: „Oeuvres pastorales”, „Vie de l'abbé Postel”, „La vie et les oeuvres de msgr. Darboy, l'archevêque de Paris” są klejnotami literatury francuskiej nie tylko kościelnej. Purpurę kardynalską przywdział arcybiskup Foulon dopiero przed czterema laty.

Br. Z.

## Nasze mieszkania.

Ciekawym byłby rezultat plebiscytu, przeprowadzonego w sprawie mieszkań w mieście, liczącem około 500,000 ludności, w mieście, które do wielkiego grodu ma niejaki pretensje, bardzo mało w każdym razie uzasadnione, w mieście, zwanem Warszawą od legendowego Warsza, czy też równie legendowej „Ewy warzacej” jadło dla przybywających Wisłą flisaków. Dostatecznym byłoby rozesłać do wyżej wymienionych 500,000 mieszkańców cyrkularz z prośbą o odpowiedź, jak mieszkamy, a bez wątpienia odpowiedź byłaby jednomyślna:

Mieszkamy źle i drogo.

Kto nie wierzy, niech choć raz puści się na wędrówkę w poszukiwaniu mieszkania. Oczywiście, nie mamy tu na myśli wyjątków, ludzi wyjątkowo uposażonych, dla których wydatek kilku tysięcy rubli nie stanowi różnicy. Ci zawsze znajdują mniej lub więcej wygodne apartamenty, przy znacznym zwłaszcza nakładzie kapitału i pracy służby pięci obojczy. Ale, mówiąc o mieszkańcach w ogóle, rachować się chcemy z wymaganiami przeciętnej rodziny, mogącej płacić za mieszkanie od rs. 300—900, rodziny, pragnącej się mieścić w 3—5 pokojach, o tyle o ile ciepłych, widnych, obszernych, obfitych w dostateczną ilość światła i powietrza.

Zaledwie minie powtarzający się co pięć lat rok lustracji podatkowej domów, na wszystkich ulicach, zwłaszcza w nowszych dzielnicach miasta, powstają rusztowania, krzątają się na nich w mrówczej pracy

mularze, cieśle, ślusarze. Co domów nowych! co domów nowych! Techniczne przepisy budowlane określają z urzędu wymiary okien, wysokość pokoiów, baczność, aby względy bezpieczeństwa zachowane były według litery prawa. Po nad to techniczne przepisy budowlane nie więcej zrobić nie mogą. Muszą one z konieczności zafać pomysłowości i inicjatywie budowniczego, który zrobi wszystko, co będzie w jego mocy, aby ogół mieszkań przedstawił... jak najwięcej wygod dla lokatorów.

Uwaga ostatnia nie jest bynajmniej frazesem, opartym na łatwym dowcipie. To prawda, święta prawda. Najprzód więc pan budowniczy w ogólnym rozkładzie mieszkania o 4—5 pokoiów pomyśli przede wszystkim o wielkości t. zw. „salonu”. Da w nim dwa okna, czasami nawet pozwoli sobie na trzy, a umiesci ów salon w ten sposób, iż żadną miarą ani za jadalny, ani za sypialny pokój służyć nie może. To się nazywa uszczęśliwiać mieszkańców wbrew ich woli! Następnie tenże pan budowniczy przeznaczy na sypialnię pokój malutki, o jednym zazwyczaj oknie. Postawisz w nim, nieboraku, dwa łóżka (przyпускаjąc, że jesteś żonaty), szafę, umywalnię, toaletkę pani, i... przekradąc się będziesz, jako waż, pomiędzy meblami, na przejścia bowiem miejsca już nie starczy. A jeżeli do mieszkania przybędzie kolebka, jeżeli, o obywatelu, masz dzieci kilkorok, nie marz nawet, aby ci sypialny pokój mógł służyć do właściwego użytku. Przeniesiesz się do gabinetu, albo do jadalnego, co wszystko nie przeszkodzi ci zachwycać się wielkim, wspaniałym salonem. Nie dosyć na tem. Pan budowniczy pomyślał i o twoim pokoju jadalnym. Zrobił go najprzód ciemnym, nie całkowicie, ale półciemnym. Panują w nim stale sympatyczne mroki, gdyż okno zasłaniają zazwyczaj mury klatek schodowych, lub przylegających do korpusu głównego oficynu. Prócz tego, pokój jadalny musi mieć z zasady formę kieszki, długiej a wąskiej, w której ani kredensu wygodnie postawić niepodobna, ani pod ścianą nie wolno umieścić otomanki, stół zaś wraz z krzesłami zajmie całą przestrzeń od ściany do ściany, tak, iż służące, podające półmiski, winny być istotami „czwartego wymiaru”, aby godnie mogły wypełnić swoje obowiązki. Zapewniwszy ci w ten sposób wszelkie niewygody, pan architekt gabinet twój zredukuję do rozmiarów filipecich. Gabinet ten, przeznaczony do pracy, mówi ci co dnia: „Ty albo biurko!” Albo wstawisz do komórki, zwanej pokojem pana, biurko, a wówczas sam już do pokoiku wchodzić nie będziesz, albo też wejdiesz do pokoju i wystawisz biurko, albowiem, wedle najprostszycych praw fizycznych, dwa ciała na jednym miejscu żadną miarą znajdować się nie mogą. Dodajmy do tego przedpokój, zawsze ciemny, ciasny i zimny, i zapłaćmy za to wszystko 450 — 500 — 600 lub 750 rs., stosownie do dzielnicy i pięt. Dobrze? Ano, dobrze, skoro nie można inaczej.

Albo i ta kuchnia! Boże zmiłuj się! Dlaczego np.

kuchni w mieszkaniach naszych ogrzać niepodobna, pomimo, iż do gotowania obiadu wypala się w nich tyle węgla i drzewa? Oprócz angielskiej kuchni, która właściwie jest tylko trzonem do wstawiania rondli i garnków, nie ma tu nic, ale to absolutnie nic, coby ogromną ilość tego ciepła zatrzymało na godzinę wieczorne. Ztąd po zgaszeniu ognia woda w kuchniach marznie, a służące drżą z chłodu. Każda kuchnia służy za mieszkanie służących, a i gospodyni co chwila zaglądać do niej musi. Dochodzi do tego, iż służące muszą sypiać w pokojach, inaczej bowiem podostawałyby tyfusu. Widujemy na wystawach wszechświatowych bardzo wiele pożytecznych a praktycznych inowacyj; widujemy piecyki kaflowe do trzonów kuchennych zastosowane, skombinowane z luftami kuchni, które rozgrzewają się, gdy pod blachą ogień się pali, a następnie nabytem ciepłem utrzymują znośną temperaturę w kuchni. Niestety, widujemy to wszystko tylko na wystawach. O doli stróżów, pozbawionych mieszkań, myśli policja. Czyżby tylko służące nasze pozostawać wciąż miały po za obrębem prawnej opieki, oddane na łaskę pp. budowniczych, którzy pamiętań nie chcą, iż Warszawa to nie Nizza, ani Abbazia...

Za te wszystkie niewygody lokatorowie otrzymują we wszystkich nowobudowanych domach moc... ozdób zewnętrznych. Każdy dom—to maleńkie muzeum. I na ścianach znajdziesz tu freski i na murach zewnętrznych gipsatury; i nimfy piaskowcowe śmieją się wdziecznie do przechodniów, i płaskorzeźby pod dachem przedstawiają kwiaty, owoce, stworzenia przed i popotopowe; na narożniku stoi zawsze albo urna albo aniołek, jeżeli nie wystrzela ku niebu wspaniała wieża, skombinowana ze wszystkich stylów nowożytnych i starożytnych. Mniejsza o to, że wszystkie te rzeźby, freski, płaskorzeźby, grupy i urny są arcydziełami od siedmiu boleści; mniejsza, że na tym lub owym domu wyglądają „ni przypięt, ni przyłatał”. Ozdoby są—to grunt. O resztę mniejsza.

I oto zapawała w budownictwie czasów ostatnich wielka, potężna tandeta. Zdaje się, iż nad domami i mieszkańcami naszymi powiał duch spekulacji, który każe budować wszystko, ale to wszystko na optykę. Wybudować, sprzedać, zarobić grubo, a niech tam sobie nowy gospodarz robi z budą, co mu się żywnie podoba. O lokatorach mowy niema, bo ci są tylko od tego, aby regularnie płacili komorne.

Tandeta na optykę — oto hasło nowych mieszkań. Wszystko tu bardzo ładne i bardzo efektowne. W bramie latarnia wenecka, ciemna, bo ciemna, ale wenecka; schody marmurowe, strome i wąskie, ale marmurowe; drzwi konieczne dębowe, rzeźbione, nie dochodzą, co prawda, wieje przez nie ze szpar, ale rzeźby na debie przedstawiają się bardzo pokaźnie; piece majolikowe, medaljonami i płaskorzeźbami zdobne, dymią i nie grzeją; wentylatory w każdym

w literaturze, uznającej tylko charaktery bez charakterów.

I szarzała coraz więcej nasza literatura piękna, w miarę, jak wyczerpywał się zapas tematów z życia powszedniego. Gdy zabrakło materiału na dzieła większe, gdy oświetlono walkę o byt ze stron wszystkich, rzucono się na t. zw. szczegóły, na drobniagowe obserwacje, na „momenty” psychiczne, na mikroskopijne odłamki życia i otoczenia, grzęznąć coraz głębiej w płytkości i nikłości.

Najmłodszy pisarze-artycyści, pozbawieni treści, którą im starsi zabrali, zwrócili zwróciłem epigonów główną uwagę na formę. Zaczęli rzeźbić i opilowywać język, interpunkcję nawet. Drobne słówko, nie wyrażające „ściśle”, co było powinno, drażniło ich, niewłaściwie użyty przecinek „irytował ich”.

Zdaje mi się, że to już początek końca szkoły mieszczańskiej, przesadna bowiem dbałość o formę zewnętrzną bywała zawsze zwiastunem upadku prawd artystycznych.

I byłby rzeczywiście czas, abyśmy wzmocnili szarą powszedniość silniejszymi uczuciami, szlachetniejszymi charakterami, głębszą myślą, barwniejszą bajką, abyśmy znów uwzględnili ludzi z piersiami „na miarę Fidjasza”; to bowiem, co wydaje od pewnego czasu literatura przeciętnych, stało się tak płytkie, blade, pospolite, że już nikogo nie zajmuje.

Niedokrwistość beletrystyki współczesnej odczuwa najwięcej sprawozdawca literacki. Czyta i czyta bez końca setki nowel, szkiców, obrazków, wrażeń, powiastek, a przeczytawszy nie wie poprostu, co o tej wymłóconej słowie napisać. Takie to puste, że się nie czepia pamięci, spływające z niej, jak woda z łuszczy; takie pospolite, że nie wiadomo, jak bajkę streścić, co powiedzieć o indywidualności autora.

Oto wydał p. Wincenty Kosiakiewicz nową powieść p. t. „Rodzina Łatkowskich” (nakład Gebethera i Wolffa).

Jakiś ubogi szewc, Łatkowski, ożeniwszy się z ciłą, skromną dziewczyną dla pięciuset rubli posagu,

założył własny warsztat i sklep. Skąpy, cheiwy na grosz do obrzydliwości, pracował pospolu z żoną jak wół, odmawiając sobie i dzieciom najpospolitszych przyjemności. Złotówki nie wydał podaremnie, a rubla obwijał w szmatę i chował do skrzynki.

Harnując w ten sposób przez kilka lat, dorobił się domku na powiślu, na który chuchał, niby na cudo. Był przecież „gospodarzem”, właścicielem, o czym marzył, jak o szczęściu najwyższym.

Dom Łatkowskich, zabiegł szewców, brudną ich cheiwość, której przeciwstawił lekkomyślność szwagra, odtworzył p. Kosiakiewicz bez zarzutu, posługując się metodą naturalistyczną.

Autor „Naszego Małego” nie rzuca szerokich konturów, nie rysuje człowieka kilku linjami, lecz gromadzi mnóstwo drobnych szczegółów, które odślaniają powoli charakter, tworząc przy końcu pełną całość. Takim mnóstwem drobnych obserwacji, podśluchanych rzeczywiście i podpatrzonych dobrze, otacza p. Kosiakiewicz główne postaci, że jego charakterystyka osób i wypadków robi bardzo często wrażenie zapisków, zestawionych obok siebie bez porządku. Jest to tylko złudzenie, bo owe zapiski ilustrują doskonale ludzi i sytuacje.

Dopóki p. Kosiakiewicz maluje Łatkowskich i nędzne ich cele, wywiązują się wybornie z zadania. Sfery małomieszczańskie zna, rozumie i czuje duszę: szewców, stolarzów, ślusarzy, widzi i ocenia właściwie ich niewesołą psychologję. I sceny z dziećmi przekonują czytelnika.

Z chwilą jednak, gdy z ekspozycji przechodzi do powieści, do więcej złożonej bajki, do misterniejszej kompozycji, traci pewność oka i ręki.

W Łatkowskim, gdy dorobił się majątku, odezwał się człowiek, spragniony życia i użycia. Wół robotczy, cheiwiec, składający grosz do grosza, zakochał się bez pamięci w powabnej kawiarence Kluckiej, dla której zbankrutował i umarł.

Przewroty takie dzieją się, ale rzeczą artysty uzasadnić je, wytłumaczyć. Tu nie wystarczają już szczegóły, choćby najciekawsze i najlepsze, bo teraz

trzeba sięgnąć głęboko do duszy ludzkiej, wywrócić ją na nice i odsłonić jej tajniki.

Nie uczynił tego p. Kosiakiewicz, jeden z głównych przedstawicieli naszej literatury szarej, filisterskiej. Nagła, niespodziewana miłość Łatkowskiego zaznaczył zaledwie, nie pokazawszy ani jej początku, ani rozwoju. Czy obawiał się brutalności naturalistycznej, bo tylko zwierzęca mogła być namiętność jego szewca, czy lękał się „przechwyconego” tła i „przechwyconych akcentów”, dość, że zadowolnić się pobieżnym szkicowaniem tam, gdzie powinien był szeroko malować.

W porównaniu z pierwszemi powieściami p. Kosiakiewicza należy „Rodzinę Łatkowskich” nazwać postępową, wyższym stopniem w jego ewolucji autorskiej. Czuć w tem nowem dziele utalentowanego nowelisty wpływ nauki. Język, ściślejszy, wyrażający lepiej, pełniej myśl autora, wytworniejszy, nie grzeszy już naiwnościami, które zdumiewały w takim „Janku” n. p. Kompozycja, chociaż ciągle jeszcze luźna po zagranicami założenia, zaczyna się streszczać. Psychologja, polegająca dawniej tylko na zestawianiu zewnętrznych obserwacji, pogłębiła się znacznie. Tu i owdzie odzywa się także słowo silniejsze lub błysnie myśl oryginalna.

Jeśli mimo tych zalet „Rodzina Łatkowskich” nie zajmie nikogo, oprócz literata z zawodu, śledzącego czy z obowiązku, czy z upodobania pochod talentów współczesnych, nie będzie to wina p. Kosiakiewicza, lecz tematu, który, wybrał i metody, którą się posługuje.

Widzieliśmy już tyle „maluczkich”, słyszeliśmy tyle „tłumionych rozmyślnie akcentów”, przebrnęliśmy tak rozległe morze szarej pospolitości, że trudno się dziwić, iż nam to całe drobniagowe, szczegółami jedynie ilustrowane życie porządnie obrzydło. Chcielibyśmy znów trochę szerzej odetchnąć, głębiej czuć — chcielibyśmy posłyszeć piękniejsze słowo i widzieć piękniejszych ludzi.

Teodor Jaske-Choiński.

pokoju, ale takie sobie pocziwe nasze, swojskie wentylatory: nie ciągną za nic, choćbyś po dukacie płacił za każdy atom, zapowietrzający powietrze; okno konieczne z oberluftami, nadobnemi, kolistemi oberluftami, które oblepić się na zimę nie dadzą i mróz wpuszczają, co wlezie. Czy to nie za dużo nawet takie duże miasto, jak Warszawa?

Skończy się to kiedy? Czy pp. budowniczowie raczą wreszcie powiedzieć sobie, że dom budowany jest dla lokatorów, nie zaś dla przechodniów, którzy podziwiać mogą rzeźby, gipsatury, ozdoby od siedmiu boleści? Daj Boże, aby się skończyło, abyśmy doczekali tych szczęśliwych czasów, gdy średnich funduszów obywatel mieszkając będzie jako tako za drogie pieniądze. Obcy czasy takie jaknajrychlej nadeszły i jaknajdłużej trwały... K. W.

## Fabryka powieści.

Doprawdy, że czas już był wielki pomyśleć o fabrykowaniu powieści i nowel—na urząd.

Czyż bo nie wstyd, aby w wieku pary, elektryczności, maszyn i t. p. arcydzieła i niearcydzieła literackie w ten sam sposób, jak za Homera tworzone, zużywając ku temu jakieś tam osobiste uzdolnienia.

Oczywiście należało zerwać z przestarzałym obyczajem, no i zerwano z nim, oczywiście, tam, za oceanem, gdzie z wszelakimi oddawna zrywają przestarzałymi obyczajami.

Jedną z najdonioślejszych zdobyczy, jakie Ameryka w dziedzinie literatury dokonała, jest założenie warsztatów literackich, produkujących, niby maszyna, mniejsze i większe utwory, a zawsze zastosowane ściśle do „smaku” i „zapotrzebowania” publiczności.

*Weekly Times*, wychodzący w Filadelfji, opisuje dokładnie jeden z tych zakładów, zajmujących się dostawą na urząd plodów literackiej muzy, który od wielu już lat ku ogólnemu zadowoleniu tak właścicieli swoich, jak i „klientów”, czynnym jest, rozwija się i kwitnie.

Zakład ten utrzymuje stale około 30-tu kobiet i dziewcząt, posiadających świadectwa z ukończenia szkół wyższych, a których zajęcie ogranicza się do przeglądania z ołówkiem w ręku dzienników świata całego. Skoro w którymkolwiek napotka którakolwiek czy wypadek jakiś, czy opis, czy najmniejszy bodaj frazes, dający się użyć w powieści, wnet zakreśla go skwapliwie. Tak nagromadzony materiał z pod 30-tu ołówków dostaje się do rąk trzem wyżej postawionym damom, obowiązanych po przejrzeniu go i wybrakowaniu oddać pięciu jeszcze wyżej stojącym pracownicom.

Obowiązkiem tych ostatnich jest układanie z wycinków szkieletu, rusztowań, czy projektów na nowele i powieści, które w ostatniej instancji przegląda sam dyrektor zakładu. Ów najwyższy z przełożonych przegląda z kolei listę 200 męskich i żeńskich redaktorów i wybiera z pomiędzy nich osobę najodpowiedniejszą, zdaniem jego, do przybleczenia w ciało danego szkieletu, t. j. do zamienienia pobieżnego szkicu na pełną powieść lub nowelę, tego lub owego rodzaju.

Raz uczyniwszy wybór, przesyła dyrektor pod właściwym adresem szkic wraz z drukowanym blankietem listu następującej treści:

Do pana X.

Proszę o napisanie z załączonego materiału powieści o ..... rozdziałach, z których żaden nie może obejmować więcej, jak ..... słów. Rękopis gotowym ma być najpóźniej do ..... Czek na ..... dolarów odbierze pan natychmiast po przesłaniu nam pracy swojej.

Z poważaniem

(podpis dyrektora).

Autor omawianego tu artykułu z *Weekly Timesa* miał nawet, jak utrzymuje, sposobność rzucić okiem na dyrektorską listę redaktorów, pozostających w stosunkach z nowojorskim zakładem literackim, i ku wielkiemu zdziwieniu znalazł na niej nazwiska głośniejszych nawet autorów.

Zwabiła ich praca łatwa, pewna a dobrze płatna. Fabrykowane bowiem w wyżej opisany sposób „utwory” znajdują podobno chętnych nabywców w podrzędnych dziennikach i dwutygodniowych i miesięcznych przeglądach, których w Stanach Zjednoczonych niesłychana moc wychodzi. Sprzedaje się je również masami kolporterom, drobniejszym handlom księgarskim, bibliotekom i czytelnikom prowincjonalnym. W krótkim czasie fabrykaty te takiego doczekały się popytu, iż dyrektor warsztatu z roku na rok powiększa liczbę stałych pracowników i mnoży wydawnictwa. Zwolna i pierwszorzędnymi dziennikami nauczyły się szukać u źródła tego towaru, dostarczanego na zamówienie, w żądanym „gatunku”, a uwalniającemu wydawców od liczenia się z kapryсами i wymaganiami autorów.

Pokazuje się, wcale praktyczny wynalazek, po za którym już chyba tylko wprost maszyna, automatycznie fabrykująca powieści za wrzuceniem w nią grosza czy dwóch, postępując jeszcze nazwaczy się mogła.

Albo maszyny od dramatów jedno, dwu, trzech lub pięcinaktowych... (—)

## WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— W myśl rozporządzenia z d. 25-go listopada 1892-go r. *Praw. wiest.*, oraz inne organy urzędowe zamieszczają nowe przypomnienie, że dawne bilety kredytowe, znajdujące się jeszcze w obiegu, z dniem 13-ym maja 1894-ym r. tracą zupełnie swą wartość.

— *Praw. wiestn.* zamieszcza tabelę z oznaczeniem kursu papierów procentowych, według którego przyjmowane nie będą, jako kaucja przy prolongowaniu akcyzy od okowity w Królestwie Polskim podczas pierwszego półrocza 1893 r. Z tabeli tej przytaczamy kurs niektórych papierów: 4% obligi skarbowe Królestwa Polskiego—94 r., obligacje kolei terespołskiej 119 r., akcje tejże kolei—19 r., akcje kolei fabryczno-łódzkiej 150 r., 4% obligacje kolei warszawsko-wiedeńskiej (gwarantowane)—73 r., akcje tejże kolei *a'pari*, obligacje niegwarantowane—95 (za 125), 475 (za 625), 950 (za 1250), listy zastawne m. Warszawy—85, m. Łodzi—75, listy zastawne ziemskie: lit. A.—2424, lit. B.—808, lit. C.—404, lit. D.—200, lit. E.—80, 5-ej emisji—80 r. i t. d.

— Główny zarząd poczt i telegrafów zawiadamia, że w m. Wiśniowcu, w gub. wołyńskiej, pow. krzemienieckim, otwarto stację pocztową.

— *Birż. wiedz.* piszą: Dziś (we wtorek) ogłoszone zostały wnioski oddzielnej narady, utworzonej przy ministerjum finansów pod przewodnictwem towarzysza ministra, r. t. A. S. Jermołowa, w celu rozrządzenia podań i uchwał zjazdu producentów i kupców spirytusu. Otóż komisja rządowa przyszła do następujących głównych wniosków: 1) Należy prosić departament kolejowy, aby ustanowił taryfę zniżoną od kartofli, przeznaczonych do gorzelni; taryfa nieco wyższa mogłaby być zastosowana do pewnych kierunków, w których skierowane są transporty kartofli, idących na rynki miejskie. 2) Podanie o obniżenie taryfy od spirytusu na kolei zakaukaskiej do portów zakaukaskich należy uznać za zasługujące na uwzględnienie. 3) Należy uznać za rzecz niezbędną, aby departament kolejowy w porozumieniu z ministerjum finansów opracował przepisy o używaniu do przewozu spirytusu wagonów-cystern, zarówno własnych, jak i kolejowych, a nadto, aby departament podatków niestałych zgodził się na przyjmowanie takich cystern w charakterze kaucji przy prolongowaniu akcyzy, jak to się dzieje przy pobieraniu akcyzy od nafty. 4) Pożądanem jest, aby departament handlu i rękodzielnictwa przystąpił do wprowadzenia możliwych zmian w obowiązujących obecnie przepisach, które określają normę maksymalnego ubytku towarów, a w ich liczbie i spirytusu, przy przewożeniu na kolejach. 5) Podanie zjazdu w kwestji oddawania wagonów na stacjach, gdzie przecinają się koleje, z ustanowieniem przepisu, aby wagony ładowane mogły być oddawane do godz. 6-ej wieczorem, będzie zakomunikowane p. ministrowi komunikacyj i 6) należy uznać, jako zasługujące na zadosyćczynienie, podanie producentów spirytusu w kwestji ustanowienia dla spirytusu, wysyłanego za granicę, z składu rządowego w Moskwie t. zw. taryfy zawozowej. Kwestja ta, po opracowaniu jej przez departament kolejowy, wniesiona będzie na ogólnym zjeździe kolejowym.

— Piszą do nas z Petersburga: „Pierwsze zebranie ogólne członków założycieli „towarzystwa kolei podjazdowych” zwołano na d. 10-y lutego. Odbędzie się ono w Petersburgu w lokalu, wynajętym przy ulicy Małej Morskiej dla biura zarządu. Na zebraniu tem dokonane zostaną wybory członków zarządu, a nadto powzięta będzie uchwała w sprawie budowy kolei podjazdowych od Święcian do Głębokiego (gub. wileńska), oraz od brzegów rzeki Oki (gub. włodzimierska) do kulebańskich zakładów przemysłowych.

— Departament rolnictwa i przemysłu wiejskiego otrzymał pomiędzy innymi prośby o uzyskanie przywilejów: na sposób obrabiania ziarenek pszenicy w celu tępienia za pomocą nich świszczów, na przyrząd do przymocowywania kos i na udoskonalenia w przyrządach do obrabiania różnych gatunków ziarna.

— Korespondent nasz petersburski donosi, iż przejście na rzecz skarbu kolei bałtyckiej w marcu r. b. jest rzeczą postanowioną.

— Nr. 8 my *Pravit. Wiestn.* potwierdza podane przez nas w grudniu r. z. informacje o mającym stanowczo nastąpić w maju r. b. otwarciu wszechrosyjskiej wystawy higienicznej. Komunikowane przeto w niektórych pismach pogłoski o odłożeniu tejże wystawy do roku 1894-go okazują się bezpodstawnymi.

— Donoszą nam z Petersburga, iż dyrekcja południowej kolei austriackiej, zawiadująca sprawami związku austriacko-russkiego, nadesłała odpowiedź w sprawie udziału związkowych dróg austriackich

w pracach komisji, która, poczynawszy od 27 b. m., zajmie się w Petersburgu opracowaniem tablic udziałowych dla taryf na przewóz w komunikacjach zagranicznych lnu i konopi, z nadmienieniem, że zarządy austriackie, niemogąc chwilowo delegować do Petersburga reprezentantów, zamierzają w Wiedniu opracować odpowiednie tablice udziałowe i zakomunikować je następnie drogą korespondencji. Taką samą decyzję powzięła dyrekcja pruskich kolei lewego brzegu Renu, która, w porozumieniu z kolejami belgijskimi i francuskimi, przystąpi w tych dniach w Kolonii do opracowania tablic udziałowych ostatnio wymienionych kolei.

— Według informacji odebranych z Odessy przez jedną z poważniejszych firm handlowych Petersburga, zbiór win besarabskich był w jesieni r. 1892 jeszcze mniej zadawalniający co do ilości niż w r. 1891. Pod względem dobroci swej ostatnie zbiory jesienne w Besarabji przewyższyły jednak wszelkie oczekiwania. Zbiory wina w Krymie zadowolowały w roku 1892-im producentów zupełnie, tak pod względem ilości, jak też i dobroci smaku. Zarząd apanażów, który dotąd czynił corocznie znaczne zakupy win, mianowicie w południowej części Krymu, nabył w jesieni r. z. znacznie mniejsze partie, posiadając obecnie sam rozległe winnice z znakomitą produkcją. Z powodu mniejszego też zapotrzebowania na miejscu win krymskich, tudzież z powodu okazania się tym razem, iż wina besarabskie nie ustępują krymskim pod względem swej dobroci, właściciele winnic południowego Krymu kontentowali się cenami niższymi od zwykle pobieranych. Na Kaukazie zbiory 1892-go r. były dobre. Ceny zakupne przewyższały dotąd ceny, ofiarowywane w latach ubiegłych. Nie dają one jednak należytego pojęcia o dokonywanych tranzakcjach, ponieważ większe zakupy win kaukaskich robione bywają zwykle dopiero na wiosnę.

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczono co następuje: „Podając poniżej dwa wykazy lodowni, z których jedne utrzymywane są nieprawidłowo, drugie zaś w zupełności nieodpowiadają warunkom i powinny być zamknięte, polecam pp. komisarzom właściwych cyrkulów: 1) zobowiązać przez deklaracje właścicieli lodowni pierwszej kategorii, aby je najdalej w ciągu dwóch tygodni doprowadzili do należytego porządku i 2) niedozwalać na składanie lodu do lodowni drugiej kategorii i o rezultatach donieść mi przez urząd lekarski. Następujące lodownie winny być uporządkowane pod względem reparacyj ścian, schodów, słupów i t. p.: pod nr. 24-ym na Franciszkańskiej, pod nrami 19, 23 i 29-ym na Nalewkach, pod nrem 6-ym na Pokornej, pod nrem 47-ym na Chłodnej, pod nrem 38-ym na Grzybowie, pod nrem 36-ym na Krochmalnej, pod nrem 9-ym na Skórzanej, pod nrem 6-ym na Twardej, pod nrem 24-ym na Pańskiej, pod nrem 8-ym na Wilczej, pod nrami 11 i 15-ym na Ujazdowskiej pod nrami 45 i 51 na Solcu, pod nrem 20-ym na Marszałkowskiej, pod nrem 40-ym na Nowym Świecie. Zamknąć należy zupełnie lodownie: pod nrem 30-ym na Franciszkańskiej, pod nrem 3-im na Młynarskiej i pod nr. 12-ym na Litewskiej.”

— Powtórzona przez nas wczoraj za *Kur. por.* wiadomość, dotycząca zbiegłego przed laty z Warszawy Rembertowskiego, okazuje się mylną, autorem bowiem listu jest zupełnie inny Rembertowski, nie mający nic wspólnego z b. urzędnikiem Banku, który znaczną sumę sprzeniewierzył i następnie zbiegł.

— Jak donosi *Gaz. polic.*, na korzyść przytułków noclegowych złożono: 80 rs. 85 kop. od cechu piekarzy i 50 rubli od ks. Stefana Lubomirskiego.

— Ponieważ z dniem zamknięcia kasy zjednoczenia urzędników i oficjalistów kolei wiedeńskiej wstrzymane zostało wydawanie pożyczek z tejże kasy, przeto zarząd kolei podniósł projekt wyjednania z funduszów towarzystwa sumy rs. 100,000, z której udzielane być mają służbie pożyczki i zapomogi zwrotne. Podług tegoż projektu, pożyczki i zapomogi wydawane być mają za poręczeniami, do wysokości sześciomiesięcznej pensji, a pobierany procent, w stosunku 6%, ma wpływać do kasy emerytalnej.

— Rada miejska dobroczynności publicznej na ostatnim posiedzeniu, z zastrzeżeniem praw osób trzecich, zatwierdziła zapis, uczyniony przez ś. p. Adama Wojciechowskiego, a przeznaczający rs. 1,000 na rzecz warszawskiego Towarzystwa dobroczynności.

— W dniu wczorajszym wyjechali: naczelnik dyrekcji naukowej warszawskiej rz. r. s. Rodziewicz w objazd służbowy, członek komisji włościańskiej rz. r. s. Stachowicz do Płocka.

— Bawi w naszym mieście prof. dr. Józef Rostański.

## = Z teatru.

\* Dzisiaj w teatrze Wielkim „Mignon”, w Rozmaitościach „Nauczycielka”, a w Małym „Wujaszek Alfonsa” i „Podróż na Wschód”.

\* Na jutrzejsze przedstawienie w teatrze Wielkim złoży się: „Wieszczka lalek”, „Rycerskość wieśniacza” z udziałem panny Hellerówny i pana Nouvelli i produkuje Idy Fuller.

\* W dniu jutrzejszym daną będzie w teatrze Rozmaitości komedia Wołowskiego „Nasze anioły”.

\* Teatr Mały wystąpi jutro z operetką Varney'a „Żołnierz Ludwika XIII-go”.

\* Pierwsze przedstawienie sztuki Daudeta „Safo” w teatrze Wielkim naznaczono na przyszły piątek.

\* W przyszłym tygodniu wystawioną będzie w teatrze Wielkim operetka Millöckera „Dziecko szczęścia”.

\* Dawno niegrana sztuka Sudermana „Koniec Sodomy” mieści się w przyszłotygodniowym repertuarze teatru Rozmaitości.

\* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 341, Rozmaitości 502, Małym 250; na balu w ratuszu 680; na wystawach: muzealnej 63, etnograficznej 36.

## = Odzież dla dzieci.

Co może dobra wola, energia i wytrwałość, przekonywa nas o tem sprawozdanie o wpływach w gotówce i ofiarach na odzież dla ubogich dzieci i udzielonych w r. 1892-im z tych źródeł zapomogach.

Inicjatywę w tej mierze podjęła pani Zofja Hartinghova, której zabiegom i staraniom niejedno ubogie dziecko zapewne dziś, przy ciężkiej zimie, z serca błogosławi.

Rezultaty materialnej działalności pani H. za rok ubiegły tak się przedstawiają:

Wpływ w gotowiznie wynosił rs. 286 kop. 22, w czem mieści się rs. 143 kop. 2 osiągnięte z wenty w sklepach pp.: Buchholtza, Muśnickiego, Kiltynowicza, Paprockiego i Jurczykowskiego, dalej rs. 98 kop. 20 osiągnięte z zabawy, urządzonej przez właścicieli Nowego tattersalu, na resztę zaś, t. j. rs. 45, złożyły się ofiary różnych osób.

Fundusz powyższy prawie w całości (remanent na r. b. wynosi rs. 3 kop. 58) użyty został na zakup materiałów na ubranie i uszycie go oraz na obuwie.

Niezapomnie od ofiar w pieniądzu, wpłynęły znaczne dary w naturze, i tak: fabryki pp. Ginsberga i Lewensteina w Zawierciu, Silbersteina i A. Scheiblera w Łodzi ofiarowały znaczną ilość barchanu i płótna, a pp.: Targowski, Bałutowska, Ostrowski, Ajass, Rogal, Marcinkowski i Mróz złożyli razem 20 par obuwia, zaś kopalnie węgla w Dąbrowie i Sosnowicach, mianowicie pp.: Ribeyron, Surzycki, Borkowski i Łapiński ofiarowali razem 545 korcy węgla, za przewóz 220 korcy z nich wydano rs. 77.

W ciągu roku ubiegłego rozdano z powyższych zasobów: 95 sukienek, 16 ubrań dla chłopców, 65 koszul, 32 pary obuwia, 12 płaszczyków, 94 par pończoch, 577 łokci barchanu, 110 łokci płótna, 5 kołder, 12 bluzek, 1 futro, 6 par spódnic, 8 1/2 łokcia flaneli, 27 kaftaników, 1 kołnierzyk z mufką, 1 mufkę i 2 szalik.

Szczegółowe rachunki złożone zostały i są do przejrzenia w księgarni Paprockiego.

## = U cyklistów.

Zapowiedziany na dzień 31-szy b. m. V-ty konkurs lyżwiarski u cyklistów obejmuje następujący program:

## Cześć pierwsza. Konkurs dam:

a) Holendry zewnętrzne naprzód i b) jazda dowolna.

Nagrody: znaczki srebrny i brązowy, oraz nagroda honorowa w przedmiocie pamiątkowym, ofiarowana przez redakcję jednego z pism codziennych.

## Cześć druga. Konkursowe popisy panów:

a) Figury, okłówiający każdego z konkurujących:

1) Trójka z pętlą i trójką; 2) linja wężykowata z pętlą (§ z pętlą); 3) ósemka z wekslami.

Figury te obowiązkowo wykonane być muszą wszystkimi sposobami, każdą figurę dozwala się powtórzyć nie więcej, jak razy dwa.

b) Jazda dowolna w kierunku obranej specjalności. Każdy z konkurujących popisywać się może nie dłużej, jak 5 minut.

Przystępujący do popisu obowiązany jest złożyć przedtem Komisji konkursowej szczegółowy opis, uzupełniony rysunkami tych wszystkich figur, które wykonać zia mierza.

Nagrody: żetony srebrny i brązowy.

## Cześć trzecia. Konkursowe popisy małoletnich:

I. W wieku do lat 15-tu: a) holendry zewnętrzne naprzód i b) jazda zwykła wstecz.

II. W wieku od lat 15-tu do 18-tu: a) holendry zewnętrzne naprzód i wstecz, i b) trójki zewnętrzne z prawej i z lewej nogi.

Nagrody: przedmioty pamiątkowe, po jednym dla każdej grupy.

## Cześć czwarta. Wyścigi:

1. Wyścig o nagrodę honorową, dostępny wyłącznie dla członków Towarzystwa i jeźdźców miejscowych—dystans 1,360 metrów (4 razy dokoła stawu).

Nagrody: żetony srebrny i brązowy, oraz przedmiot wartościowy, ofiarowany przez redakcję jednego z pism codziennych.

II. Wyścig akademicki: jazda wstecz, dostępny dla wszystkich—dystans 510 metrów (1 1/2 razy dokoła stawu).

Nagrody: żetony srebrny i brązowy.

III. Wyścig wielki, dostępny dla wszystkich—dystans 5100 metrów t. j. wiorst 4 1/2 (15 razy dokoła stawu).

Nagrody: żetony srebrny i brązowy.

IV. Wyścig norweski na łyżwach „ski” dostępny dla wszystkich—dystans 350 metrów po torze welocypedowym.

Nagrody: żetony brązowe.

Komisję konkursową składają sędziowie: prezes Towarzystwa p. Edw. Chrapowicki, Z. Goebel, E. Schultz, E. Schönfeld i W. Czernicki.

Starterzy: S. Leppert i A. Miernowski.

Ekspersi do obliczania czasu: W. Babczyński i A. Malczewski.

Konkurs odbędzie się w d. 31-ym b. m., o godzinie 2-jej po południu, na ślizgawce klubowej na Dynasach (Obozna 1—3).

W razie nieodpowiedniej pogody termin konkursu odroczone zostanie, o czem na 24 godzin przedtem poezynione zostaną ogłoszenia z oznaczeniem nowego terminu.

Wśród łyżwiarzy konkurs obudził wielkie zainteresowanie z powodu wprowadzonych do programu wyścigów; zapowiada się, iż będzie dość dziś konkurujących.

Meldunki będą otwarte dopiero w niedzielę, poczem wydrukowany zostanie (po raz pierwszy) imienny program z nazwiskami współzawodników.

Trzecia maskarada na lodzie odbędzie się w przyszły piątek, d. 3-go lutego.

Zapowiada się jeszcze lepiej, niż poprzednie, bo nowe niespodzianki i innowacje w oświetleniu przygotowują się.

Między innymi będziemy widzieli efektowny kuilg sankami po drogach cyklowych; pochod pieszy z pochodniami; korowód konnojeźdźców i t. p.

Czynny i chętny udział bezinteresowny przyrzekł cyklistom nowy tatersal pp. Cybulskiego i Krassowskiego.

## = Obrady kanalizacyjne.

Wczorajsze posiedzenie komitetu kanalizacyjnego pod przewodnictwem generała Wernandera rozpoczęło się od wysłuchania sprawozdań komisji technicznych z dwóch sesyj, odbytych w dniach 20 i 24-ym b. m.

Z ważniejszych kwestyj, jakie obejmowały te sprawozdania, załatwiono następujące:

Zdecydowano, aby roboty kanalizacyjne w połowie były wykonane sposobem gospodarczym, w połowie zaś przy podziale na cztery grupy będą oddane przedsiębiorcom w drodze konkurencji.

Roboty budowy sieci wodociagowych mają być wykonane w jednym roku podług programu z dwóch lat, tj. 1893 i 1894-go r.

Do robót tych uchwalono zastosować system dotychczasowy, mianowicie: ziemne, brukarskie i ciesielskie oddane zostaną przedsiębiorcom, ślusarskie zaś i mechaniczne wykonane będą sposobem gospodarskim.

Następnie rozpoznawano podania właścicieli domów pod względem przyspieszenia budowy kanałów.

Co do ulicy Milej, postanowiono kanał przeprowadzić o ile się da najwcześniej.

Prośbom o przyspieszenie budowy kanałów na Lesznie i Twardej za Żelazną odmówiono.

Również odmowna decyzja spotkała ofertę firmy Kuksz i Liedtke, proponującą zastosowanie przy budowie basenów osadowych sklepień systemu Monier. System ten, jako niedostatecznie wypróbowany, uznano za ryzykowny, zwłaszcza przy robotach nad kosztownych.

Z kolei porządku dziennego zatwierdzono, jako dostawcę gliny do robót na stacji pomp przy ulicy Czerniakowskiej, p. Szabra, w obliczeniu 16 rs. 75 kop. za sażeń sześcienny gliny.

Nowe kosztorysy techniczne w liczbie 24-ch przyjęto od p. Lindleya z decyzją rozdania członkom komitetu dla sprawdzenia.

Ślusarzowi Popławskiemu, który przy budowie kanału na ulicy Żytniej uległ smutnemu wypadkowi, przyznano wsparcie w kwocie 136 rs.

Rewizję magazynu zdecydowano i w tym celu wydelegowano specjalną komisję, złożoną z pp.: inżyniera Marconiego, Józefa Keniga i rewizora izby obrachunkowej, Masłowskiego.

Co do zwrotu kaucyj przedsiębiorcom robót wo-

dociagowych: pp. Peschlowi i Szustrowi, uchwalono do prośby ich przychylić się, zatrzymując jedynie 1000 rs., jako gwarancję wytrzymałości bruków.

Wreszcie po załatwieniu rachunków bieżących i kilku drobniejszych kwestyj gospodarskich, na wniosek głównego inżyniera budowy zdecydowano utworzyć nową posadę technika biurowego z pensją 1,680 rs. rocznie.

## = Ogród zimowy.

Znany przedsiębiorca wiedeński Metelf, który urządza ogrody zimowe w połączeniu z kawiarniami i restauracjami w wielu miastach za granicą, zamysła o podobnym przedsiębiorstwie i w Warszawie.

W tym celu porozumiewa się z jednym z tutejszych kapitalistów i na jego żądanie ma niebawem zjechać dla upatrzenia odpowiedniej posesji.

## = Kronika myśliwska.

W dniach 14, 16 i 17-ym b. m. odbyło się wielkie polowanie w dobrach Włodawa, należących do Augusta hr. Zamoyskiego.

Mimo 17-stopniowego mrozu i silnego wiatru, ubito 10 dzików, 22 rogacze, 6 lisów i 361 zajęcy.

Rezultat łowów był więc bardzo świetny, gdy jeszcze przed trzema laty zwierzostan w tych dobrach był bardzo lichy.

Z pod Grójca otrzymujemy pismo następujące:

„Zwierzostan w pow. grójckim znajduje się w stanie oplakanym, z zazdrością więc czytaliśmy doniesienie o setkach zajęcy, padłych na polowaniu w majątku z naszej okolicy.

Zdaje się nam jednakże, że liczba zajęcy ubitych została tam powiększona przynajmniej o sto.

Nie może też być inaczej w okolicy, w której każdy gospodarz małorolny posiada broń palną i poluje, nie pytając nikogo o pozwolenie.

Za dowód niechaj posłuży fakt, że we wsi Ustanówek, położonej wśród lasów, na weselu u jednego z kolonistów nie było innego mięsa, prócz zwierzyny, a więc dzika, sarni i zajęcy.

Przed dwoma tygodniami koloniści urządzili nawet polowanie z naganką, na którym ubito trzy kozy; jedna z nich postrzelona, uciekła na terytorium sąsiednie, lecz i tam ją dopędzono.

Towarzystwo racjonalnego polowania powinno ukrócić przedewszystkiem podobne nadużycia.”

## = Zasy śnieżne.

Ogromne masy śniegu, spadłe na całej przestrzeni kolei nadwiślańskiej, przyczyniły się do utrudnienia ruchu i opóźnienia wielu pociągów, wszakże niezbyt znacznego, a to wskutek energicznej działalności służby technicznej, która zarządziła oczyszczenie plantów, przy pomocy około 2,000 robotników.

Pociągi osobowe szły w dwa parowozy, jak również wiele pociągów towarowych, których skład, w celu ulżenia ciężaru, zmniejszono.

Wstrzymania ruchu wskutek zasp śnieżnych i zatrzymywania się pociągów na linii nie było.

Zasy potworzyły się w kilku punktach linii, zwłaszcza na oddziale kowelskim, w nizinie Koszary, pomiędzy Kowlem a Maciejowem, w Brzysinie pod Dorohuskim i pod Rejowcem.

W tych jednak punktach wzmocniono siłę roboczą i zasy o tyle usunięte zostały, iż pociągi przez zagrożone miejsca przechodzić mogły.

Kilkadziesiąt furmanek i kilka pociągów gospodarskich wywożą śnieg z większych stacyj.

## = Znaczna kradzież.

Wczorajszego wieczora pod № 16-ym przy ul. Topiel, w mieszkaniu Józefy Hertmanowej, spełniono znaczną kradzież.

Lokatorka, powróciwszy do domu po kilkogodzinnej nieobecności, znalazła drzwi mieszkania tylko przykrynięte i zamek wylamany.

Wszedłszy do wnętrza, spostrzegła straszny nieład. Złodzieje, śniąc świadomi, gdzie H. przechowuje walory, wylamali szuflady komody a nadto, oprócz papierów publicznych, zabrali różne klejnoty.

Podług deklaracji poszkodowanej skradziono: 7,800 rubli w listach zastawnych ziemskich, 1,200 rub. w listach zastawnych miejskich i 1,000 rub. w listach likwidacyjnych.

Ogółem strata wynosi około 12,000 rs.

Wzwanym przedewszystkiem do badania stróż oświadczył, iż nikogo podejrzanego z pośród wchodzących i wychodzących przez bramę nie zauważył.

Wszystkie okoliczności zdają się wskazywać, iż kradzież była zaawansowana uplanowana, i że złodzieje dobrze znali sytuację lokatorki.

## = Ujęci.

Ze składu Prywesa pod № 4-ym przy ul. Ciepłej skradziono sporo płyt metalowych.

Sprawców tej ciężkiej kradzieży: Ignacego i Marjana Sienkiewiczów, przytrzymał.

Nadto zdemaskowano „pasera”, t. j. nabywcę tak płyt jak i innych rzeczy kradzionych, Abrahama Szulcicera.

## = Na mrozie.

Onegdajszego wieczora znaleziono na Czystem leżącą w stanie bezprzytomnym Józefę Kołodziejską, mieszkankę Sochaczewa i 10 letnią jej córeczkę Ludwikę.

Młynarz Karol Nudzik zaopiekował się nieszczęśliwymi. Kołodziejska, po zastosowaniu energicznej pomocy, uratowano, lecz córka jej wczoraj życie zakończyła.

— Nieostrożna jazda.

Na rogu ul. Senatorskiej i Podwala przewrócił się sanki № 1022.

Powózcy, wskutek upadku, złamał rękę.

Na moście z tego samego powodu furman sanek prywatnych uległ bolesnym obrażeniom i, w stanie bezprzytomnym, odwieziono go do szpitala a praskiego.

Na Zjeździe sanki prywatne najechały na Wawrzyńca Hedrowskiego, zamieszkałego pod № 11-ym przy ul. Pańskiej.

Hedrowski zranił się niebezpiecznie w głowę.

Na szosie radzywińskiej Antoni Tymalski, przy raptownym skręceniu sani, wypadł i złamał prawą nogę.

Wreszcie sankarz № 1282 zranił dyszlem w głowę pannę Miakowską, zamieszkałą pod № 21-ym przy ul. Brzeskiej.

— Pożary.

Dziś około godz. 9-jej rano w domu pod № 14-ym przy ul. Gęsiej przy rozgrzewaniu rury wodociągowej zapalił się sufit na pierwszym piętrze, w sklepie towarów lokciowych Kernbauma.

Flomienie nader szybko przedostały się do kuchni mieszkania właścicielki posesji.

Wezwani topornicy z oddziału nalewkowskiego, po wyrąbaniu podłogi i sufitu, ogień stłumili.

W mieszkaniu Bukmana pod № 10-ym przy ul. Nowolipie od silnie rozgrzanego pieca zapaliły się różne sprzęty, lecz domownicy, bez wzywania straży, ogień stłumili.

Wreszcie pod № 24-ym przy ul. Franciszkańskiej weszła się pożar na poddaszu, ugaszony przez toporników i kominiarzy z 1-go oddziału.

+ Echa łódzkie.

Korespondent nasz pod d. 26-ym b. m. pisze:

Przed kilku tygodniami, z początkowania p. gubernatora piotrkowskiego, zaprojektowano rozszerzenie działalności tutejszego biura pocztowo-telegraficznego.

Według projektu, miały być utworzone dwie filje: na dworcu kolejowym i na Nowym rynku.

Projekt ten uległ przeróbce.

W tych dniach główny zarząd poczt i telegrafów zwrócił się do tutejszego biura pocztowo-telegraficznego z żądaniem opracowania nowego projektu, któryby zakreślał szerszą działalność zarządu pocztowego w Łodzi.

Wobec tego zarząd wymienionego biura zaproponował urządzenie dwu filij pocztowych w mieście, oraz oddziału pocztowo-telegraficznego na ogólnych zasadach na przedmieściu Łodzi Bałutach.

Jedna filja pocztowa mieścić się ma na t. zw. Wólce w pobliżu Górnego rynku, druga zaś na dworcu kolejowym.

Przedmieście wraz z przylegającymi do jego granic miejscowościami nie ma listonosza, a wszelkie korespondencje mieszkańcy tamtejsi, w liczbie około 20,000, odbierają przez urząd gminny w Radogoszczu.

Powstaje tutaj wkrótce nowy skład materiałów aptecznych; założycielem jest p. Królikowski.

Dla udogodnienia pobytu bawiącym tu często mahometanom pan M. zamierza urządzić w Łodzi garkuchnię, w której potrawy będą przygotowywane według przepisów koranu; nadto przy garkuchni znajdować się ma jatka z mięsem końskim.

Na Starym rynku zmarła nagle włościanka, lat średnich, niewiadomego nazwiska.

Śmierć nastąpiła skutkiem zmarznięcia.

+ Echa radomskie.

Korespondent nasz pisze:

„Prezesem radomskiej rady Towarzystwa straży ogniowej ochotniczej, zebranej wczoraj w pełnym komplecie na posiedzeniu w sali sesyjnej magistratu, obrany został na r. b. p. Stanisław Przyłuski; na kasjera powołano p. Jana Dutowa.

Następnie rada wybrała kandydatów na naczelników oddziałowych i poleciła przedstawić ich do zatwierdzenia p. gubernatorowi.

Zywo dyskutowano na temat niezbędnych bluz zimowych dla członków czynnych straży; uchwalono zakupić je i przedewszystkiem zaopatrzyć oddział III-ci (do wody), jako najwięcej narażony na przeziębienie.

Według okazanego wzoru, krótki uniform ma być z sukna ciemnego burkowego, podszyty ciepłą podszewką, z guzikami metalowymi na przedzie; barwy obszywk i patki na kołnierzu wywijanym odróżniać mają poszczególne oddziały straży.

Uchwalono znowu członków honorowych straży do opłacenia zaległej składki za ubiegłe dwa lata, przyznano tytułem zapomogi rs. 30 dwóm strażakom.

Nakoniec polecono p. Fuldemu zająć się przeniesieniem budynku gimnastycznego na miejsce obok targu „Rajtszula”, gdzie w przyszłości stanąć mają i zabudowania strażackie; przy tej sposobności należałoby wzmocnić w kilku miejscach zrujnowaną gimnastykę.

Bal na dochód Towarzystwa dobroczynności niewiele zgromadził osób do resursy.

Zabawa przeciągnęła się do godz. 6½ zrana.

Dochód wynosi rs. 200 z górą.

+ Echa ciechocińskie.

Korespondent nasz z Ciechocinka pisze pod dniem 24-ym b. m.

„Jeden z obywateli tutejszych, posiadacz obszerne-

go o dwóch frontach placu prawie w samym środku osady, występuje z projektem wybudowania i urządzenia własnym kosztem na swoim terytorjum bazaru na użytek publiczny, stawiając za warunek skasowanie dotychczasowych bud i starych komórek, załączających t. zw. rynek.

Na oczyszczeniu w ten sposób placu mogłyby być z prawdziwym dla osady pożytkiem, urządzone a ogród spacerowy, budowa domów w środkowym punkcie Ciechocinka, przyczyniłaby się bezwątpienia do prawidłowego wzrostu miasteczka.

Zbierano tu podpisy od kandydatów, do projektowanej straży ochotniczej ogniowej; odbyło się nawet wstępne zebranie obywateli, wybrano naczelnika głównego, naczelników oddziałowych i t. d.; w ogóle w projekcie obsadzono wszystkie stanowiska naczelnic, brak nam tylko podwładnych inaczej mówiąc, są głowy, ale rąk niema.

Jaki ostatecznie będzie rezultat narad i projektów, donieść nie omieszkać.

Od dwóch tygodni prawie bezustannie pada tu śnieg; mróz największy mieliśmy w dniu 16-ym b. m., przekroczył bowiem 20°, panujący przytem silny wiatr północno-wschodni uniemożliwił kompletnie choćby chwilowe przebywanie na świeżym powietrzu.

Za rok ubiegły stacja tutejsza wyeksportowała 138,114 pudów soli, przeważnie do Kutna i do Włocławka.

Przystąpiono do powtórnego oczyszczenia i szlamowania stawów na starym Ciechocinku, gdzie z wiosną podobno mają stanąć nowe budynki kąpielowe, przyczem eksploatowane ma być źródło żelaziste, wytryskujące na łące pod Aleksandrówką.

W zeszłym miesiącu przed samymi świętami Bożego Narodzenia, zmarła straszną śmiercią córeczka robotnika w warzelni.

Dziecina pozostawiona w domu bez dozoru zbliżyła się do ognia, płonącego na kuchni.

Matka powracająca od kumoszek z pogawędki zastała tylko zwęglone częściowo, choć drgające jeszcze życiem ciało dziecka, które po parogodzinnych męczarniach wyzionęło ducha.

Ogromna obfitość kuropatw i zajęcy w obecnej porze spowodowała niebywałą taniość zwierzyny: ładnego zajaca dostać można za 45 do 60 kop.; pod względem zaś innych produktów spożywczych zostajemy na łasce pp. handlujących, przyczem rzeźnicy prym trzymają na warszawskich bowiem targach sprzedają mięso ze starych, wyniszczonych bydła.

Masło tylko, dzięki ułatwionej komunikacji przez Wisłę, mamy dobre i tanie po 18 kop. za funt.

Kartpfl korzec kosztuje 90 kop.; żyta korzec 4 rs. 50 kop.

+ Ofiara wściekliczyny.

Donoszą nam z Sannik, w gub. warszawskiej: Przed kilku miesiącami pojawił się tu pies wściekły, który pokąsał kilka innych psów.

Psy sprzątnął czyszciciel z Gostynina.

Po niejakiem czasie, pies jakiś ukąsił w rękę Kaczorowskiego, stróża cukrowni miejscowej.

Dyrektor fabryki polecił wprawdzie odesłać stróża do Warszawy do dra Bujwida, ale po wyjeździe naczelnika za granicę o poleceniu zapomniano.

Wkrótce potem stróż stracił apetyt i zaczął uczuwać wstręt do wody, przywołany lekarz uznał jednakże, że Kaczorowski tylko udaje chorobę, aby uwolnić się od pracy.

Stróż udał się zatem sam do Gombina do dra Buzińskiego, który polecił odesłać go natychmiast do Warszawy.

Była to ostrożność spóźniona: nieszczęśliwy zmarł teje samej nocy wśród strasznych męczarni.

W tych dniach w Sannikach znów pies wściekły pokąsał kilka osób.

+ Trojaczki.

Piszą nam z sandomierskiego:

„We wsi Skotnikach, Magdalena Rożek, włościanka, powiła trojaczki: dwóch chłopców i dziewczynkę.

Matka i niemowlęta cieszą się zdrowiem.”

## NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 29-go stycznia rozpocznie się nowy rok szkolny w tutejszej szkole niedzielno-handlowej.

— D. 30-go stycznia, o godz. 5-jej po południu, w mieszkaniu starszego zgromadzenia, odbędzie się sesja doroczna zgromadzenia majstrów szrotkarskich w Warszawie.

— D. 31-go stycznia, w rządzie gubernjalnym siedleckim, odbędzie się licytacja na dostawę żywności dla aresztantów więzienia bielskiego od kop. 7-40 za porcję dzienną jednego aresztanta; wadium rs. 500.

— Do d. 31-go stycznia rada miejska warszawska dobroczynności publicznej przyjmować będzie podania od ubiegających się o wsparcia z zapisu Leona Lewenberga, a mianowicie: rs. 200 dla ubogiej panny starozakonnej z rodziny zapisodawcy lub pierwszej jego żony i rs. 1050 dla ubogich starozakonnych, krewnych zapisodawcy lub jego żony.

— D. 31-go stycznia odbydzie się w Petersburgu druga sesja 35-go zjazdu konwencyjnego i 8-go zjazdu taryfowego przedstawicieli kolejowych.

— D. 30-go stycznia, w urzędzie powiatowym tomaszowskim, odbędzie się licytacja na trzyletnią dzierżawę docho-

du kasy miejskiej tomaszowskiej z rzezi bydła od rs. 1625 rocznie; wadium rs. 162 kop. 50.

— D. 30-go stycznia, w pierwszym wydziale karnym sądu okręgowego warszawskiego, sądzona będzie sprawa Bogusławy Brzezińskiej o zabójstwo Gerlachowej i sfalszowanie wksli.

## RUCH SŁUŻBOWY.

— *Prav. wiestn.* w № 1-ym podaje mianowanie prezesa departamentu izby sądowej warszawskiej prof. Holewińskiego, tajnym radcą.

Otrzymali nadto orderzy następujący członkowie komitetów dyskontowych Banku państwa: order św. Włodzimierza klasy 4-jej kupiec 1-jej gildji m. Warszawy p. Stanisław Brun; order św. Stanisława klasy 3-jej obywatel powiatu częstochowskiego p. Bronisław Szwajcer i kupiec lubelski p. Tytus Mieczysław Wolski; kupcy miasta Warszawy pp.: Bronisław Werner, oraz Mieczysław Rudnicki otrzymali orderzy św. Anny klasy 3-jej.

Na przedstawienie ministra sprawiedliwości otrzymali również orderzy św. Anny 3-jej klasy: p. Antoni Gliścieński towarzysz prokuratora sądu okręgowego petersburskiego i p. Bogumił Walewski, towarzysz prokuratora sądu okręgowego w Kazaniu. Nadto p. Tadeusz Mierzyński, sekretarz departamentu mierniczego rządzącego senatu, otrzymał order św. Stanisława klasy 3-jej.

W ministerjum oświaty:

W liczbie obdarzonych orderem św. Anny klasy 2-jej (*Prav. wiestn.* № 1) opuszczony został Karol Schmidt, nauczyciel wyższej szkoły rzemieślniczej w Łodzi.

W ministerjum spraw wewnętrznych:

Budowniczy powiatu włodawskiego, inżynier cywilny Waliński, przeniesiony został na taką samą posadę do powiatu białskiego.

## SKRZYŃKA DO LISTÓW.

Szanowny redaktorze!

Mam zamiar wydać w „Bibliotece pisarzy polskich” „*Problematy Aristotelis*”. Gadki z pisma wielkiego filozofa Aristotela i też inszych mędrców tak przyrodzonej, jako i lekarskiej nauki, z pilnością wybrane pytania rozmaite o składności człowieczych członków rozwiązujące, ku biegłości rozmowy ludzkiej tak rozkoszne jako i pożyteczne”, tłumaczenia Andrzeja (Glabera) z Kobyłina. Wydanie Unglera z r. 1535-go. W egzemplarzach, które mam przed sobą, brak mi kart oznaczonych kustoszami: M 8, N oraz dolnej połowy karty nr. 2-gi. Ktoby posiadał te karty albo egzemplarz innego wydania z XVI-go wieku, raczy mnie o tem łaskawie zawiadomić.

Józef Rostafiński.

Uprasza się wszystkie pisma o pdwtórzenie tej odezwy.

## ZB ŚWIATA.

× Z Poznania piszą do nas pod d. 26-ym b. m.: „Wydział prowincjonalny wybrał ponownie swoim przewodniczącym wysłużonego landrata Dziembowskiego z Międzyrzecza, a zastępcą Franciszka hr. Kwileckiego z Kobyłnik. Wydział odrzucił propozycję ministra rolnictwa, dotyczącą objęcia szkoły agronomicznej w Szamotułach na rzecz prowincji; również nie zgodził się na udzielanie szkole tej rocznej subwencji; natomiast polecono staroście krajowemu rozważyć kwestję ewentualnego urządzenia prowincjonalnej szkoły agronomicznej na wzór podobnych instytucyj w innych prowincjach i poczynienia swojego czasu wydziałowi prowincjonalnemu odpowiednich propozycyj.”

× „Mit Feuer und Schwert.” Czytamy w *Schlesische Ztg.*: „Słynna powieść Henryka Sienkiewicza „Ogniem i mieczem” (*Mit Feuer und Schwert*) wyszła w nowem dwutomowem wydaniu u M. Rambauera w Berlinie. Przekładu dokonał G. Hillebrand; wyborny wstęp objaśniający napisał znany bjograf Połstoja, Rafael Löwenfeld. W ogóle jesteście przeciwni importowaniu do Niemiec literackiego towaru zagranicznego, w tym wypadku jednak czynimy wyjątek, uznając zasługi tłumacza w przyswojeniu nam tego arcydzieła.”

× „Pericho” na wolności. Na ulicach Nantes odbyło się temi dniami rzadkie wielce po miastach polowanie na niedźwiedzia. Działo się około godz. 10-jej zrana. Na dachu domku odźwiernego przy banku wekslowym pojawiło się nagle czarne, kudłate zwierzę, z lubością przechadzające się po płytach blaszanych tam i z powrotem. Był to stary niedźwiedź „Pericho” z cyrku Buzoła, któremu udało się zbiedz z klatki. Gdy dokoła na ulicy coraz więcej gromadziło się ciekawych, miś najpociesniejsze wyprawił sprynce, zgola na nikogo nie zwracając uwagi. Wreszcie przystawiono drabinę i dwóch śmiałków wylazło po niej na dach z zamiarem schwywania zbiega. Jeden z nich pochwyił niedźwiedzia za ogon, i próbował go przytrzymać, gdy drugi starał się zarzucić mu na szyję pętlę. Niezadowolony z manewru tego miś, zwrócił się nagle do trzymającego sznur i jednym kląpieniem zębów odgrzył mu w rękę wielki palec, poczem skoczył na mur sąsiedni, ale stracił równowagę i spadł do ogrodu bankowego. Teraz wystąpiło z obławą sześciu nowych ochotników, rozpoczynając ją od zasypania misia kamieniami. „Pericho”, nieprzyzwyczajony do tego rodzaju utarczek, stracił na razie pewność siebie i dał się skrepować, zdążył jednak, zanim się to stało jednemu z zapaśników wpić zęby w lydka. Z tryumfem odprowadzono misia do klatki, w której w kął wciśnię-

ty, jał biedaczko rozmyślać nad nieudaną wycieczką, widocznie zgnębiony bardzo i osowiały.

× **Niedostępny.** Reprezentanci wielu dzienników angielskich daremnie starali się o interwiewy z Korneluszem Hertzem. Wszelkim żądaniom odmawiano pod pozorem choroby więźnia. Dwóch reporterów jednego z wybitnych dzienników londyńskich, którzy telegramem zamówili sobie numer w hotelu zamieszkałym przez Hertza, niepozwolono zająć pokoju, ponieważ, jak utrzymywano, cały hotel wynajęty był przez niego.

× **Prymas Galji.** Kardynał arcybiskup lugduński, Foulon, prymas Galji, zmarł na zapalenie płuc w d. 23-im b. m. Kardynał dzieckiem był Paryża, gdzie rodził się d. 29-go kwietnia r. 1828 go. Świecenia kapłańskie odebrał r. 1847-go. W d. 12-ym stycznia r. 1867-go, za wstawieniem się biskupa Lavigerie, otrzymał po nim biskupstwo w Nancy; prekonizacja nastąpiła d. 27-go marca, a konsekracja 1-go maja. W r. 1882-im mianowany arcybiskupem w Besançon, d. 17 kwietnia r. 1887-arcybiskupem lugduńskim, zaś na konsystorzu z d. 30-go grudnia r. 1889 go kardynałem.

× **Jubileusz Ojca św.** W uroczystościach jubileuszu biskupiego Ojca św. reprezentowanym będzie i sułtan. Patriarcha katolicki Armenji, Azarian, wręczyć ma Leonowi XIII-mu w imieniu padyszacha bogato brylantami wysadzaną tabakierkę wraz z zapewnieniem przyjaznych sułtana dla Stolicy św. uczuć. Oprócz tego złoży patriarcha kardynałowi Rampolli list wielkiego wezyra.

## BANKI MYDLANE.

Niezawodny sposób.

Doktor X. niedarmo jest ulubionym lekarzem kobiet.

— Panie doktorze—żali się pacjentka—szalone mam bóle głowy.

— Wyjdź pani za mąż!

— Czyż to pomoże?

— Pomoże. W ostatnim razie będzie już... męża głowa bolała...

Uprzejmy młodzian.

Profesor anatomji do studenta.

— Cobyś pan zrobił, gdyby w czasie sekcji mniemany nieboszyk dał znak życia?

— O, panie profesorze, przedewszystkiem przeprosiłbym go najmocniej za omyłkę...

Małeńkie było, małeńkie,  
Z buzią różową i białą;  
Niczem cherubin, gdy w swojej  
Kolebce cichutko spało.

Ojca poznaje i matki  
I jeszczeoty dobrze pamięta;  
Zaledwie oczki otworzy  
Wyciąga do nich rączęta.

Szczęście im daje tak jasne,  
Nieporównane, uroczę,  
Gdy w niemowlęcym języku  
Wyraży jakies szczebiocze.

Ot, takie było małeńkie,  
Bocian je przyniósł raz w noc;  
Syte, w uśmiechach tonęło,  
Głodne krzyczało co mocy.

Potem umarło. Ach, Boże!  
Toć dzieci umiera tyle...  
Umarło... Ciężkie to były  
Rozpaczy okrutnej chwile...

I patrzcie! Jak dziwny kontrast  
W każdym dziecięciu tkwi grobie;  
Małeńkie—a tak olbrzymią  
Zostawia pustkę po sobie...

## Konno z Warszawy do Stambułu.

Ani z wyścigu sportowego, ani z wycieczki turysty reację mamy przed sobą. Żołnierskiego kawał życia zamknął w książkę swoją huzar gwardji Cesarskiej, bezimienny autor pamiętnika p. t. „A cheval de Varsovie à Constantinople” (Paris, Ollendorf, 1893).

W sierpniu r. 1877-go zagrała pobudka. Ruszyła kawalerja gwardyjska z Warszawy za Bałkany, kiereszować w mroz trzaskający opornych otomanów. Poszczęściło się ruskiemu orężowi. W lutym r. 1878-go dotarła zwycięska gwardja do Rodosto nad morzem Marmora, u wrót Konstantynopola i pokój sanstefauski kres położył wojnie straszliwej a zarazem i opowieści, pełnej wrażeń i przygód niezwykłych.

Drga w niej szczerść i prawda. Nie mamy przed sobą obrazu—wojny rusko-tureckiej; mamy natomiast doskonałe odbicie tego, co dzieć się musiało z człowiekiem wykształconym, przywykłym do wygod życia, do pewnych wykwintniejszych warunków towarzyskich, a rzuconym nagle w wir bojowy, w wąwozy ścinane deszczem i śniegiem, w obozowiska, w porozwalane kartaczami chaty, w warunki życia tak dalekie, ach, tak dalekie nawet od zimowych leż w jakimś prowincjonalnym zakątku.

Z jakąż fantazją, z jakim humorem wyrusza autor z Warszawy wraz z towarzyszami swoimi: hr. Łubieńskim, Komierowskim, o których często wspomina. Humor, prawie paryskiego „bulwardjera”, nie opuszcza go

nawet w sytuacjach najkrytyczniejszych, ale znać, że autor tu i owdzie nadrabia fantazją. Opis jego, właśnie może przez to, że trzymany niby to w tonie brawury i lekceważenia grozy, sprawia istotnie silne wrażenie. Straszna rzecz, ta wojna...

Zdawaćby się mogło, że wziął się do pióra człowiek, od wszelkiej literackiej pracy daleki; a tymczasem pisze nie tylko najzupełniej dobrze, ale miejscami ze świeżością, dosadnością, miarą rzetelnego pisarskiego talentu.

Dość przeczytać np. opis wzięcia Filipopola (str. 208 i następne), wejścia do Sofji, lub obraz szosy z Filipopola do Adrianopola, ustanej trupami i rannymi. Tu i owdzie zaś umie autor przewybornie wpleść anegdotę, epizod czy to osobisty rzucić, jakby plamę barwy czysto lokalnej. Nieraz na pozór w drobniaku daje obraz całej sytuacji.

Oto raz—pisze—wypadło mi stać bezczynnie nawprost szanów tureckich. Towarzyszył mi wiernie i pewną rozrywkę stanowił pies bułgarski, co był się do mnie przypłatał i na krok mnie nie odstępował. Nie mając nic lepszego do roboty, przyglądałem się przez lunetkę temu, co się dzieje na szanach. Turcy zdają się nudzić akurat, jak i my; pała papierosy, piją kawę, gawędzą, przysiadłszy na ziemi. Nagle jakiś szyldwach, nie mając widocznie nic lepszego do roboty, zaczyna sobie najspokojniej strzelać prosto na mnie. „Strzelaj sobie zdrów, mój kochany—myślę sobie—wstrętu mi nie uczynisz.” Jednak narażać się nie było racji; wstaję tedy, aby przejść na inne miejsce; gwiżdżalem na psa. Patrzę, a on nie rusza się wcale; zbliżam się; pies leży nieżywy. Plamka czerwona na łbie jego wytłumaczyła mi wszystko.

Jakże działa na wyobraźnię—kadryl huzarski, tańczony na samym szczycie Bałkanów na popasie w marszu wśród śniegów i lodowców, na wysokości 8,000 stóp nad poziomem morza. Jakiż dobry epizod przybycia krawca warszawskiego pułkowego do obozu, lub zgubienie w zamęcie bitwy—książeczki poczyj Musseta i szcotecki do zębów...

Z tych drobnych fakcików, a żywcem z rzeczywistości branych, przeplatających główne linje pochodzą pod Sztambuł, składa się barwna mozaika całego opowiadania.

Ma przeto ów pamiętnik nietylko swój wdzięk, ma też i wartość istotną, dla miłośników anegdotycznej strony życia obozowego i na wojacze. Bezpretensjonalne to opowiadanie, najzupełniej szczerze, czyta się łatwo, jak feljeton, zaciekawia, a miejscami ma humor w najzupełniej dobrym gatunku.

Piotr Lotti napisał przedmowę do książki, polecając ją, jak zwyczaj każe, czytelnikowi, podnosząc jej zalety. Zazwyczaj autorowie takich „przedmów” do dzieł nie-swoich są pobłażliwi i uprzejmi bardzo.

Tym razem—rzecz rzadka—był Lotti tylko sprawiedliwym.

— Ofiarności publicznej polecamy wdowę z dwójkiem dzieci (córkę) 8 i 5-letnie, bez najmniejszych środków do życia. Młodsza córka idjotka-epileptyczka. Z powodu choroby dziecka, potrzebującego ciągłej opieki, nie może się wziąć do żadnej pracy. Mieszka: ulica Piwna nr. 13, mieszkania 44.

**Na opał dla najbiedniejszych**

C. K. rs. 3.—G. R. E. Z. rs. 2.

**Dla najbiedniejszych**

W rocznicę śmierci Anieli Jenike rs. 3.

**Dla chorej nauczycielki (Wązek Dunaj 9 m. 3).**

M. B. rs. 2.

**Na Towarzystwo pań św. Wincentego a Paulo.**

Julja Gar. rs. 2.

## NEKROLOGJA.



S. P.  
Ludwika z Eyssymontów

**Iwanow,**

zmarła w Suwałkach w dniu 11/23 stycznia r. b., przeżywszy lat 65. W ciężkim smutku pograżone dzieci zapraszają przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 28-ym b. m., to jest w sobotę, o godzinie 11-iej przed poł. z dworca kolei żelaznej petersburskiej. —379

† Za duszę ś. p.

**Karoliny 1-go ślubu hr. Franciszkowej Potockiej,**

**2-go ślubu ROSTWOROWSKIEJ,**

jako w dniu imienin, odbędzie się nabożeństwo w dniu 28-ym stycznia, to jest w sobotę, o godzinie 10-iej zrana, w kościele pp. Kanoniczek, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych. —340—

† Za spokój duszy nieodżałowanej pamięci

365

**Pauliny z Swierczewskich Gierszt,**

w dniu 28-ym stycznia, w sobotę, o godzinie 10-iej zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo, w kościele św. Aleksandra.

† W dniu 28-ym stycznia, to jest w sobotę, jako w wigilię 4-jej rocznicy śmierci

ś. p. Janiny z Łoskich Teodorowej

**KUSZELL,**

odbędzie się o godzinie 11-iej przed poł., w kościele pokarmelickim na Krak.-Przedm., żałobne nabożeństwo, na które córka zaprasza krewnych i znajomych. —369—

† W sobotę, to jest dniu 28-go stycznia r. b., jako w pierwszą rocznicę imienin

ś. p. Karola Bogdaszewskiego,

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubienica (po-karmelickim), o godz. 10-iej i pół rano, na które pozostała w głębokim smutku żona i córki zapraszają znajomych i żyjących. —373—

† W sobotę, to jest dnia 28-go stycznia, o godzinie 10-iej i pół zrana, w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, odbędzie się żałobne nabożeństwo przed wielkim ołtarzem, za duszę

ś. p. Karola Kobylańskiego,

męża ukochanego, na które w wiecznym smutku pozostała żona zaprasza krewnych i przyjaciół. —372—

† Dnia 30-go stycznia, w kościele po-karmelickim w kaplicy Pana Jezusa, odbędzie się msza żałobna o godzinie 11-iej przed poł. za spokój duszy

ś. p. Zdzisława Rulikowskiego,

na którą krewnych i przyjaciół matka jego zaprasza. —321

† Za duszę

ś. p. Bronisławy z Truchnowskich

**MORAWSKIEJ,**

dnia 28-go stycznia, to jest w sobotę, jako w trzecią rocznicę śmierci, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Aleksandra o godzinie 10-iej i pół zrana, na które pozostałe dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —351

## Z Petersburga.

W *Russk. žizni* znajdujemy następującą notatkę o majątkach po-wittgensteinowskich:

„W d. 20-ym kwietnia r. b. upływa termin, w którym księżna Hohenlohe obowiązana jest sprzedać majątek, otrzymany w spadku po bracie jej, ks. Piotrze Wittgensteinie. Jak się dowiadujemy, księżniczka nie uda się rozprzedać całkowicie dóbr swoich do tego terminu, ponieważ pozostało jej jeszcze do sprzedania około 313,000 dziesięcin i trudno przypuścić, aby w tak krótkim czasie znaleźli się na majątki te odpowiedni kupy. Dla tego też księżna wystąpiła do właściwych władz z prośbą o przedłużenie terminu sprzedaży a jednocześnie o pozostawienie jej na własność następujących majątków: Biała w gub. siedleckiej (2,000 dziesięcin), Werki (2,500 dzies.) i Naliboki (2,500 dzies.) w gub. wileńskiej oraz Lubecz (7,000 dzies.) w gub. mińskiej.”

*Birż. wied.* witają z pewnym zadowoleniem ujawniający się, zdaniem dziennika, zwrot ku nawiązaniu przyjaźniejszych stosunków Niemiec z Rosją. Powodem do tego stało się przemówienie dep. Rikkerta przeciw napaściom na Rosję.

„W społeczeństwie ruskim—piszą *Birż. wied.*—wytworzyło się przekonanie, że obecny rząd niemiecki nietylko nie sprzeciwia się, lecz popiera nawet rozwój nieprzyjaznych dla Rosji uczuć w narodzie niemieckim. Dla tego też byliśmy zdumieni, przekonawszy się, że w niemieckich sferach rządzących istnieje silny prąd na korzyść porozumienia z Rosją i że sfery te w żadnym razie nie pochwalają napaści na swojego sąsiada wschodniego, wychodzących z obozu szowinistów niemieckich. Jeszcze niedawno, jak to wiemy ze źródła najzupełniej wiarogodnego, hr. Caprivi rozmawiał w tej kwestji z redaktorem dwóch organów postępowych, będących dotychczas głównymi dowódcami w tej kampanji antyrusskiej?”

Z powodu tej notatki *Birż. wied.* robią następującą uwagę *Petersb. wied.*:

„Naszem zdaniem, obowiązkiem każdego rządu jest zapobiegać systematycznemu kłamstwu i oszczerstwom na swojego sąsiada. *Birż. wied.* tymczasem mówią już o sankcji dla „idei zbliżenia się Niemiec z Rosją”. Ten właśnie pośpiech w tłumaczeniu faktu bardzo drugorzędny pozwala nam domyślać się w artykule *Birż. wied.* czegoś w rodzaju „balonu próbnego”. Z góry jednak przepowiedzieć możemy, że balon nie daleko zaleci.”

W *Petersb. wied.* czytamy:

„Emil Zola miał długi interview ze współpracownikiem *Dońskiej Pszczoly*. Dziennikarz z nad Donu kładzie w usta znakomitego powieściopisarza francuskiego dość dziwne słowa. Zola ma jakoby zamiar znów podać się do akademji na miejsce Ferdynanda Lessepsa i z góry cieszy się myślą, jak w mowie swojej przeprowadzi porównanie pomiędzy wielkością a upadkiem, pomiędzy Suezem a Panamą. Wątpliwem jest jednakże, aby Zola grzebał już „wielkiego francuza”, który wprawdzie zmarł ponie-

ład cywilnie i politycznie. O całej w ogóle „Panamie” znakomity powieściopisarz miał się tak wyrazić:

„Oskarżają rząd, że wzięto pieniądze od towarzystwa, lecz rząd nie może być uczciwym, jak pojmują uczciwość filozofowie i moralisci, siedząc w wygodnych swoich fotelach. Dla rządu najważniejszą jest rzeczą interes społeczny, interesy prywatne mogą czasami ucierpieć z uwagi na sprawę publiczną.

„Przyjrzyj się pan scenie, gdzie nam pokazują człowieka, pragnącego ożenić się bogato, a zaraz zobaczysz pan złodziei, rozbójników, oszustów, którzy oburzają się na taki postępek. Nagle uczuli się przedstawicielami honoru i uczciwości! Tak więc, moralność tłumów nie jest moralnością oddzielnych osób. W parlamencie widzimy taką samą moralność, jak i w teatrze. Jestem zdumiony, gdy widzę deputowanych oburzających się na to, że jeden z nich jest członkiem syndykatu w sprawie panamskiej, kiedy wszyscy wiedzą, że był on członkiem 20-tu innych syndykatów i nikt nie znajdował tego nienaturalnym. A prasa? Dlaczego robi tyle hałasu? Wszakże otrzydywała sama zapłatę za publikację. A owi syndycy dlaczego krzyczą? Był piróg nadziany milionami, i wszyscy mieli ochotę skosztować go.”

„W tej filozofii utylitarnej—dodają *Petersb. wiedz.*—jest niemało prawdy; ale żeby w chwili obecnej Zola tak szczerze miał się spowiadać ze swoich poglądów przed współpracownikami *Donsk. pczely*—jest rzeczą bardzo wątpliwą.”

*Grażdanin* w formie żartobliwej przedstawia rozbudzone w pewnej sferze nadzieje, z powodu pogłoski, jakoby przyszły minister rolnictwa miał być wybrany z liczby właścicieli ziemskich.

„W jednej karykaturze z r. 1871-go w Paryżu wystawiony jest Thiers w szlafmycy, ze świecą w ręku, kiedy mówi do swojej małżonki: *Si nous fondions une dynastie, madame Thiers?*”

„Coś podobnego spostrzegam w salonach petersburskiego wielkiego świata:

„— *Si nous devenions ministre des domaines ou de l'agriculture?*—mówi półgłosem niby do żony, niby do siebie niejeden z przedstawicieli ziemiańskiego *high-life'u*.

„— *Et pourquoi pas?*—odpowiada żona. — Dlaczego byś i ty nie mógł być ministrem rolnictwa?”

Uzupełniając podaną na tem miejscu wiadomość o polemice pomiędzy *Grażdaninem* a *Now. wr.*, dodajemy, że *Grażd.* przyjął zakład o 1,000 rs. i zobowiązał się dostarczyć numeru dziennika francuskiego, z którego zaczerpnął wiadomość o interviewie dziennikarza francuskiego z dyplomata ruskim.

## Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

**Berlin** 27-go stycznia. (Tel. Ajencji półn.) — Jego Cesarska Wysokość Cesarzowicz Następca Tronu i poseł ruskki, hr. Szuwałow, byli wczoraj wraz z cesarzem Wilhelmem i księciem Henrykiem na śniadaniu, danem przez oficerów pułku grenadierów gwardji imienia Cesarza Aleksandra. Cesarz niemiecki wznosił toast za Jego Cesarską Mość Najjaśniejszego Pana, a Jego Cesarska Wysokość Cesarzowicz Następca Tronu za zdrowie cesarza Wilhelma. Dowódca pułku wznosił toast za zdrowie Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza Następcy Tronu. Cesarz Wilhelm w wyżej wspomnianym toaście rzekł: „Niejednokrotne dowody łask i żywe zainteresowanie, jakie zawsze okazywał Cesarz Russki dla swojego pułku, oraz przyjacielskie uczestnictwo w radośnych wydarzeniach mojego domu, które wyraziło się przez obecny przyjazd do nas Cesarzowicza Następcy Tronu, wkładają na mnie obowiązek wyrażenia najgorętszej wdzięczności. Wszyscy my widzimy w Cesarzu Russkim nie tylko Najdostojniejszego Szeffa pułku, nie tylko najszlachetniejszego towarzysza, lecz przede wszystkim piastuna oddawna wypróbowanych tradycyji monarchicznych, niejednokrotnie udowodnionej przyjaźni i ścisłego związku z moimi Wysokimi Poprzednikami, związków, które dawnymi czasy stwierdzone zostały krwią pułków russkich i pruskich na polach bitew w obliczu nieprzyjaciela. Wzniescie czary i wykrzyknijcie z całego serca „hurra! Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan!” Jego Cesarska Wysokość Cesarzowicz Następca Tronu, dziękując, wypił za zdrowie cesarza niemieckiego i pułku grenadierów gwardji imienia Cesarza Aleksandra.

**Petersburg** 27-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — Na d. 11-ty marca naznaczony został w Warszawie

termin zjazdu przemysłowców górniczych Królestwa Polskiego.

## TRAKTAT HANDLOWY.

**Berlin** 27-go stycznia. (Tel. Ajencji półn.) — Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu podczas rozprawy budżetowej wolnomyślny Barth domagał się zawarcia traktatu handlowego z Rosją.

## SPRAWA PANAMSKA.

**Paryż** 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wczorajsze posiedzenie izby należało do najburzliwszych z ostatniej doby. Millevoye wystąpił przeciw ajencjom telegraficznym, utrzymywanym we Francji przez cudzoziemców, jak np. ajencja Dalziela. Ribot zapewnił, że posłowie zagraniczni znajdą należyłą obronę. Flourens zażądał jaknajsurowszego postępowania wobec korespondentów zagranicznych. Następnie rozwinęła się namiętna rozprawa nad funduszem tajnym ministerjum spraw wewnętrznych. Bilanżysta Chiché dowodzi, że fundusz ten bywa nadużywany, można go nazwać budżetem korupcji. Le Provost de Launay powiada, że opozycja prowadzi przeciw rządowi kampanję w imię uczciwości i honoru. Prezes ministrów, Ribot, odpiera zarzuty. Wrogowie rzeczypospolitej, którzy ośmielają się atakować już nawet prezydenta rzeczypospolitej, mają pieniądze. Rząd musi je mieć także, aby bronić rzeczypospolitej. Deschanel domaga się, aby Delahaye wskazał nazwiska owych 150-iu deputowanych, którzy, według niego, wzięli pieniądze. Delahaye powiada: Rządy przez lat cztery postępowały niehonorowo, nie dopuszczając interwencji sądów. Bourgeois może i powinien odkryć nazwiska owych 104-ch deputowanych (dzika wrzawa). Bourgeois oświadcza, że sądy pełnią swój obowiązek. Obwinienia Delahaye'a są oszczerstwem. Deramel utrzymuje, że Arton w tych dniach bawił znowu w Paryżu, celem zabezpieczenia swoich dziewięciu milionów. Rząd nie chciał nie wiedzieć o tem. Ribot powiada: Delahaye musi wymienić 104-ch deputowanych, których oskarżył o przekupstwo. Wywiązują się gwałtowne sceny z powodu nazwania przez Cassagnaca w *Autorité* Bourgeois i Floqueta współwinnymi oskarżonych. Izba uchwała wreszcie tajny fundusz 303 głosami przeciw 182. Od głosowania wstrzymało się 91 posłów.

**Paryż** 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych bilanżysta Millevoye zapytał, jakie kroki rząd poczynił zamierza wobec fałszywych wiadomości, rozsiwianych przez obce ajencje telegraficzne, zorganizowane we Francji. Wskazał on na oszczerczą działalność tych ajencyj. Są one szpiegami trójprzymierza. Im to przypisać należy rozpowszechnienie pogłosek o pewnym powszechnie szanowanym ambasadorze paryskim. Ribot odpowiedział wśród gorących oklasków izby. Za te oszczerstwa wydalono Szekelyego. Tak samo ukarani będą wszyscy, którzy dopuszczają się oszczerstw, zwłaszcza zaś cudzoziemcy, mieszkający na terytorjum francuskim. (Aj. półn.)

**Paryż** 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Z Bornemouth donoszą, że Hertz cierpi mocno. Stan jego uważają za groźny.

**Paryż** 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Gielda spłoszona.

## PROCES PANAMSKI.

**Paryż** 27-go stycznia. (Telegr. pryw. K. W.) — Barboux skończył wczoraj obronę Lessepsów. Jeżeli Lesseps ma być uznanym za oszusta, to deputowani i bankierzy Germain i d'Oissel, którzy wzięli cztery miliony prowizji, powinni siedzieć tutaj również, jako oszuści. Lesseps musiał Hertzowi dać pieniądze, co przecież właściwsiem było, niż dać mu legję honorową. Dubuit następnie bronił Fontane'a. Przedstawia on go jako cichego uczzonego i neutralnego sekretarza kompanji.

## „PANAMINO.”

**Rzym** 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych rozpoczęły się rozprawy w sprawie krachu bankowego. Prezes ministrów, Giolitti, oświadczył: Śledztwo wykazało grube nadużycia w dwóch bankach. Wszystkie papiery oddano sądom. Wszyscy winni

i przekupieni będą surowo ukarani. Rząd nigdy pieniędzy dla celów wyborczych nie brał. Ankieta parlamentarna jest zbyteczna, dlatego rząd ją odrzuca; w przeciwnym razie musiałby podać się do dymisji. Rudini uprasza rząd, aby zgodził się na ankietę. Chodzi nie tylko o złodziei i przekupionych, ale także o grzechy systemu, o czystość ludzi politycznych i honor parlamentu. Wielu mówców zabiera potem głos. Wywiązuje się namiętna dyskusja. Opozycja twierdzi, że potrzeba obrachować się z trzydziestoleciem rządów. Dalszy ciąg rozpraw dzisiaj. Rezultat wątpliwy.

## SPRAWA EGIPSKA.

**Londyn** 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Rząd poczynił sprężyste kroki, celem postawienia armji i floty na każdy wypadek w odpowiednim pogotowiu. Polecono także stan kolei strategicznej, wiodącej z Indji w północno-zachodnim kierunku, poddać należytemu zbadaniu.

**Londyn** 27-go stycznia. (Telegr. pr. K. W.) — Okręt „Eufrates”, płynący z Indji do Anglii, został zatrzymany w Port Said, celem wysadzenia na ląd drugiego bataljonu pułku Devonshire. Pozostanie on w Egipcie do czasu przybycia wojsk z Malty i Gibraltaru, co ma nastąpić w początkach lutego.

**Londyn** 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Posłowie mocarstw zagranicznych otrzymali zapewnienie od lorda Rosebery, że Anglja nie zamierza zmienić swojej dotychczasowej polityki w Egipcie i utrzymuje w mocy swoje dawniejsze oświadczenia. Wzmocnienie załogi egipskiej okazało się konieczne.

**Londyn** 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Waddington otrzymał polecenie, aby zażądał od lorda Rosebery dokładnego wskazania sobie powodów, które wywołały ostatnie postanowienia rządu angielskiego.

**Konstantynopol** 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Sultan zażądał od Anglii wyjaśnień z powodu wzmocnienia załogi w Egipcie i uregulowania sprawy okupacyjnej.

## BEZPRAWIA W BRAZYLJI.

**Rzym** 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Ajencja Stefaniego donosi z Rio de Janeiro: W stanie Rio Grande dwóch poddanych włoskich w okrutny sposób napadnięto. W San Vicenzo zamordowano innego włocho. W d. 12-ym grudnia urzędnik policyjny w Viamao okrutnie znęcał się nad poddanym włoskim. Gubernator stanu nakazał surowe ukaranie wszystkich winnych. Poseł włoski otrzymał polecenie, aby oświadczył rządowi brazylijskiemu, że ponieważ czas na ukaranie już minął, rząd włoski zmuszony jest domagać się energicznie zadosyćuczynienia; w przeciwnym razie Włochy powezmą odpowiednie decyzje.

**Berlin** 27-go stycznia. (Tel. pryw. K. War.) — Dzisiaj z powodu urodzin cesarskich miasto ubrane we flagi. Pogoda prześliczna.

**Berlin** 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Rumuński następca tronu otrzymał order orła czarnego.

**Berlin** 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — W parlamencie postawili posłowie wolnomyślni: Baumbach i Bahr wniosek dopuszczenia w Niemczech kobiet do praktyki lekarskiej.

**Bruksella** 27-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Obrady w pełnym parlamencie nad rewizją konstytucji naznaczono na d. 28-my lutego.

**Rzym** 27-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Watykan utracił na bankructwie Guerriniego 700,000 lirów.

**Berlin** 27-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ruble w gotówce 207 35 (wczoraj 207.80)  
Ruble na dostawę 207 50 (wczoraj 207.50)

## Z sądów.

### Sprawa cyklistów.

Przed kilku dniami przedmiotem żywych rozpraw w sądzie okręgowym tutejszym była sprawa Towarzystwa cyklistów w Warszawie przeciwko właścicielom posesji nr. 5263 pp.: Stanisławowi Lewickiemu, Antoniemu Salerno

di Colonna i Julji Artychowskiej o wynagrodzenie za wzniesione budynki.

Mocą kontraktu z d. 1-go maja 1887-go r., Stanisław Lewicki wydzierżawił Towarzystwu cyklistów posesję nr. 5263, składającą się z pustego placu, na lat sześć. W razie sprzedaży placu, właściciel jego zobowiązał się do zawiadomienia o tem Towarzystwa na rok przedtem.

Zawiadomienie takie Towarzystwo cyklistów istotnie przed kilku miesiącami otrzymało od Lewickiego i takowe bez szemrania przyjęło, tembardziej, że w d. 1-ym maja r. b. kończy się właśnie termin dzierżawy rzeczzonego placu.

Dodajmy, że jednym z kardynalnych warunków powyższego kontraktu było to, że Towarzystwo, opuszczając wydzierżawiony plac, miało zupełne prawo zabrać z placu nietylko wzniesione przez siebie od daty kontraktu do obecnej chwili budynki, lecz nawet i te, które już istniały od założenia Towarzystwa, tj. od d. 1-go maja 1886-go r.

Tymczasem jedna z wierzycielek hipotecznych pomienionej posesji, pani Julja Artychowska, na zaspokojenie swej należności, zwróciła egzekucję na rzeczony plac i zażądała zajęcia wzniesionych przez Towarzystwo cyklistów budynków i tym sposobem pozbawiła Towarzystwo możliwości ich zabrania.

Okoliczność ta dała powód Towarzystwu cyklistów do wystąpienia przez adw. przys. Emila Weidla z żądaniem uznania budynków, znajdujących się na posesji nr. 5263 a zajętych na zaspokojenie długu Stanisława Lewickiego i Antoniego Salerno di Colonna, za własność Towarzystwa cyklistów i o zasądzenie na rzecz tego Towarzystwa od pozwanych niepodzielnie rs. 6,657 kop. 86, stosownie do złożonych dokumentów o wartości budynków.

Niezależnie od tego obrońca powodów złożył sądowi dowód, że obecnie i drugi pozwany, p. Salerno di Colonna jest jawnym z hipoteki współwłaścicielem rzeczonych nieruchomości w 1/3 części i że przeto powinien on odpowiadać niepodzielnie.

Podczas posiedzenia sądu, stawający w imieniu Salerno di Colonna, adw. przys. Ks. Krysiński, w odparciu powództwa, między innymi dowodził, że ponieważ plac obecnie sprzedany został osobie trzeciej, drogą publicznej licytacji, przeto klienta jego nie można czynić odpowiedzialnym za długi Stanisława Lewickiego.

W objaśnieniu piśmiennym, złożonym sądowi, p. Salerno oświadczył, że żadnego kontraktu z cyklistami nie zawierał, że Lewicki nie miał żadnego zgola upoważnienia do podpisania kontraktu jego imieniem i że wreszcie Artychowska zwróciła egzekucję na posesję nr. 5263 nie za dług jego, lecz wyłącznie Lewickiego, który zresztą jest właścicielem 2/3 części posesji, on zaś tylko osobistym swym majątkiem winien być odpowiedzialnym wobec cyklistów, jeśli w ogóle tu może być mowa o jakiejkolwiek winie ze strony właścicieli posesji.

Oprócz tego pozwani, nie przyznając w zasadzie słuszności powództwa, zarzucali mu zbyt wygórowane określenie ceny za budynki stare i zupełnie zrujnowane.

Wskutek tego zarzutu, sąd okręgowy wyznaczył trzech biegłych budowniczych, pp.: Edwarda Lilpota, Karola Łoewego i Artura Oraczewskiego, którzy po obejrzeniu budynków wydali opinię, iż budynki, o które idzie, dziś jeszcze warte są 4,365 rs.

Tę właśnie sumę sąd okręgowy przyjął za normę do określenia pretensji Towarzystwa i zasądził na rzecz jego od pp.: Salerno di Colonna (w 1/3 części) i od Stanisława Lewickiego (w 2/3 częściach) rs. 4,365, tudzież tytułem kosztów sądowych na rzecz powodów rs. 220 i dla biegłych rs. 43 kop. 65.

## GIEŁDA

Warszawa 27-go stycznia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały 207.75, 208.—, 208.— w poszukiwaniu i 208.25, co się równa kursom 48.15, 48.07 i 48.02 1/2 bez kosztów, a o trzymanenadto depesze zaznaczały wzmocnioną tendencję giełdy tamtejszej. Nasze zebranie rozpoczęło obroty drogim kursom 48.22 1/2 (równia 207.40 m. bez kosztów) za Berlin wpiętawy i obniżyło tę cenę do 48.17 1/2 (t. j. 207.60 m. za 100 rs.). Różnic kursowych dziś właściwie nie było, a te, które są, przypisać należy ponoszonym lub nieponoszonym kosztom transakcyjnym; przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego różnica tworzyła 7 1/2 kop. na korzyść Berlina. W dostawach rubiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu kwietnia r. b. po 48.22 1/2, w końcu marca r. b. po 48.20 i 48.17 1/2 i w końcu b. m. po 48.15, a z odbiorem codziennym stosownie do woli kupującego do końca lutego r. b. po 48.22 1/2 i stosownie do woli zbywającego po 48.17 1/2 do końca marca r. b.

Waluty obecne w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obrabano po 48.22 1/2, 48.20, i 48.17 1/2, nie zatrzymując się dłużej przy żadnym z tych kursów. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 48.05 i 48. Londyn krótki bez nabywców. Za Paryż krótki osiągnęto 39.15, 39.12 1/2 i 39.10. Wiedeń krótki zbywano po 81.20.

Dyskonto bankowe w Berlinie 3%, w Londynie 2 1/2%, w Paryżu 2 1/2% i w Wiedniu 4% w stosunku rocznym.

Wartość walut nie notowanych urzędowo: przekazy

krótkie na Londyn 9.79, na Paryż 39.32 1/2 i na Wiedeń 81.50.

W papierach obrotu średnie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne po 99.15 i po 98.90, względnie do wielkości odcinków, bez nabywców. Pożyczki wschodnie w zaofiarowaniu nominalnym po 102.75 II-ej em. i po 103.50 III-ej em. Pożyczki wewnętrzne 4% z r. 1887 go I-ej serji ceniono po 95.65 I ej s. i po 95.25 trzy pozostałe serje, bez pokupu.

Listy zastawne ziemskie 5% starano się umieścić po 102.30 I-ej ser. i po 102.20 cztery następne serje, a umieszono kilka tys. rubli I-ej serji po 102.15, oraz kilka tysięcy najmłodszej serji po 102.05. Listy zastawne 5% miasta Warszawy ofiarowano po 102.40 I, II ej, III ej i IV-ej serji, i po 101.80 V-ej i VI-ej, a kupiono kilka tys. VI-ej s. po 101.65.

Obligacji 5% kanalizacyjnych m. Warszawy kupiono kilkanaście tys. po 100.90.

Sprzedano kilkadziesiąt tys. 4% obligacji kolei moskiewsko-kazańskich w sztukach dużych po 93.55.

Władaniu kupony celne po rs. 1.57 1/2. Zapłacono za kilkanaście tys. marek w gotówce 48.07 1/2.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych wyciekające.

Nieurzędowe kursy żądano: za Berlin krótki 48.32 1/2, za Londyn krótki 9.79, za Paryż krótki 39.25 i za Wiedeń krótki 81.50 W. O.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 10.91 8 do rs. 10.99 3 netto. Wiadro 78% rs. 8.70 do rs. 8.75—2%. Dowozy i zapasy dostateczne. Usposobienie słabsze. Cena warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu rs. 11.25 za 100%.

## Sprawozdania z targów

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 27-ym stycznia. — Usposobienie targu zbożowego, jak zwykle przy piątku tak i w dniu dzisiejszym, było słabe, a kierunek cen niżkowy. Dowozy zboża małe. Pszenicy zaledwie 300 korey ofiarowano, płacono za wyborową 6.05, za białą 5.85, za pstrą 5.50 do 5.60. Żyta wystawiono na sprzedaż jeszcze mniej niż pszenicy, tylko około 250 korey, za wyborowe osiągnęto 4.55 do 4.60, za średnie 4.35—4.50, ordynaryjnym obrotów nie dokonywano. Owsa ofiarowano 400 korey i sprzedawano po 2.90 do 3.25, stosownie do gatunku. Pud siana płacono 40—55 kop., za pud słomy 30—33 kop.

Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 27-go stycznia 1893 r.

	wyszło:	przyszło:	pozostaje:
Żyta . . . . .	—	wag.	18 wagonów
Owsa . . . . .	3	"	67 "
Maki żytniej . . . . .	—	"	1 "
Maki pszennej . . . . .	—	1	10 "
Kaszy jaglanej . . . . .	2	3	181 "
Kaszy gryczanej . . . . .	1	"	13 "
Ryza . . . . .	—	"	— "
Pszenicy . . . . .	—	"	4 "
Jęczmienia . . . . .	—	"	68 "
Grochu . . . . .	1	"	5 "
Gryki . . . . .	1	"	20 "
Cebuli . . . . .	—	"	— "
Fasoli . . . . .	—	"	7 "
Łoju . . . . .	—	"	1 "
Makuchów . . . . .	—	"	— "
Maki kartoflanej . . . . .	—	"	2 "
Cukru . . . . .	—	"	— "
Rodzenków . . . . .	—	"	5 "
Kukurydzy . . . . .	—	"	2 "
Tranu . . . . .	—	"	— "
Razem	8 wag.	4	404 wagonów.

— **Artykuły żywności** (z dnia 27-go stycznia r. b.). — Nieco mniej dostawców niż w zeszłym tygodniu zaległo wszystkie punkta targowe zapewne z powodu złych dróg, ponieważ jednak przekupnie zajęli ich miejsce, przybyli za zakupem mieli w czem wybierać. Ceny normowały się jak następuje: **Chleb** pyłowy bochenek 3-funtowy żądają 10 1/2 do 12 kop., chleb razowy 2 1/2 do 3 kop., chleb tak zwany osiewany funt od 3 1/2 pól do 4 kop., na straganach i w koszach chleb pyłowy świeży i czerstwy bochenek 3-funtowy po 8 1/2 do 9 kop. Bułki wszelkich gatunków świeże za dwie 1 1/2 kop., za trzy 2 1/2 kop., bułki czerstwe za dwie 1 1/2 kop. sprzedawano. — **Mięso** nieco taniej kupowano. **Wołowina** w lepszych częściach 13—14 kop., w gorszych 9—10 kop., poledwica 22 1/2—25 kop., oźór od 60 do 70 kop., cynadry od 20 do 25 kop., cztery nogi 40 do 60 kop., flak cały 60—70 kop., na wiązki od 3 do 3 1/2 kop., 10ju funt 12—13 kop., głowizna wołowa funt 5—5 1/2 kop., **Cielęcina** za funt z ówierci 13—15 k., w innych częściach od 10—12 k., wątróbka od 25—30 kop., mózdek 10—15 kop., cztery nozki od 10—11 lebek od 11—12 kop. **Baranina** dyzdek i comber 13—15 kop., w innych częściach od 11—12 kop. **Wieprzowina** od szynki 13—14 kop., kiełbasy funt 16 do 18 kop., kiełbasy wędzonej funt 22 1/2 kop., schabu funt 15—16 k., słonina świeża i sadło 20—22 1/2 kop., słonina solona od 20—22 kop., szmalcu funt 20—22 kop. Prosięta sprzedają od 70 kop. do rs. 1.80. **Drobń** jak dawniej: indyki od rs. 3.00 do 3.50, indycki od rs. 1.65 do rs. 2.10, kapłony od rs. 1, palardy od 60 do 70 kop., kaczkę od 40 do 50 kop., kaczki większe od 70 do 75 kop., za gęsi żywe rs. 1 do 1.20, tużone od rs. 1.35 do 1 kop., 50, kury od 45—50 kop., perliczki 70—75 kop. za sztukę. Kurczęta żądają sztuka od 25 do 30 kop. **Zwierzyna**: żające od kop. 75 do 1.25. **Ptactwo dzikie**: kurapatwy sztuka od 30—35 kop. **Ryby** nieco drożej, losos świeży funt rs. 1.00, wędzony kop. 75, sandacz śnięty funt 10—12 kop., szczupaki i karpie żywe funt od 30 do 40 kop., szczupaki śnięte od 10 do 15 kop., karpie śnięte funt od 18 do 20 kop., wszelkie inne ryby funt 9—10 kop. żądają. **Słedzie** uliki sztuka 4—5 kop., słedzie wędzone 2 1/2—3 kop., słedzie tak zwane lososiowe sztuka od 3 do 4 kop., słedzie zwyczajne sztuka od 2—3 kop., na kopy rs. 1.15 do 2. — **Nabiał** drożej, mleko niezbierrane kwarta 8 do 9 1/2 kop., zbierranego 4 do 5 kop., śmietanki kwarta 12—15 kop., smietany 35—40 kop., masło bez soli od 35 do 40 kop. funt, solonego funt 32 1/2 kop., masło na kwarty

70—75 kop., masło śmietankowe funt kop. 50, ser zwyczajny 7 1/2—15, ser owczy 15—25 kop. za barylke, śmietankowy funt od 16 do 18 kop., ser szwajcarski od kop. 20 funt, twarogki od 6—8 kop., jaja za kopę od rs. 1 kop. 65 do 1.75, na sztuki świeże u włosianek po 3—3 1/2 kop. — **Owoce**: winogron funt od 20 do 25 kop., gruszkę sztuka 2—5 kop., jabłka drobne sztuki od 1 do 1 1/2 kop., większe sprzedają od 2 do 3 kop., orzechów kwarta 9—12 kop., orzechów włoskich kopa od 15 do 18 kop., orzechów tureckich kwarta 14 do 15 kop., cytryny sztuka od 2 1/2 do 3 kop., pomarańcze sztuka 2 1/2 do 6 kop., powidla funt 14—18 kop., miodu funt 17 1/2—30 kop., maku kwarta 2 1/2—25 k., grzybów wianek 25 do 30 kop. — **Warzywa**: Marchwi pęczek 5—6 kop., buraków pęczek 3 do 4 kop., Kartofle garniec żądają od 9 do 10 k., pietruszki pęczek od 2 do 3 kop., cebuli pęczek od 3 do 5 kop., kapusty czarwonej główka 6—12 kop., kapusty główka od 4 do 1 kop., chrzanu pęczek od 6—12 kop., Jarmużu blacik 3—6 kop. — Na furach u włosian kartofli korzec białych rs. 2.35 do 2.45, w lepszych gatunkach od rs. 2 kop. 60 do rs. 2 kop. 80. Z powodu mrozów i dziś niewiele dowieziono.

**Toruń** dnia 27-go stycznia. — Usposobienie słabe, powiętrze śnieżne. Pszenica tranzyto pstra 128 do 133 f. 110—116 mar. (86—91 kop. za pud), jasna 128—134 f. 114—122 m. (89 kop. do 96 kop.). Żyto tranzyto 121 do 128 f. 90—97 mar. (70 do 76 kop.). Jęczmień tranzyto 85—115 m. (67—90 k.). Owies tranzyto 83—94 mar. (69—73 kop.). Groch tranzyto 98 m. do 125 mar. (77 kop. do 97), Victoria tranzyto 125 do 145 mar. (97 kop. do rs. 1 kop. 13). Łubin niebieski 84—88 m. (43 do 53 kop.), łubin żółty 86—90 m. (51—54 kop.). Wyka 100 do 108 mar. (62 do 69 kop. za pud). Wszystko za 1000 kilogramów. Makuchy rzepakowe 5.0 do 5.80 mar. (87 kop. do 90 kop.), makuchy lniane 6.50—6.75 m. (rs. 1.01—1.05). Otręby żytnie 3.90 do 4.10 mar. (61—64 kop.). Otręby pszenne 3.40 do 3.90 mar. (53—61 kop.). Koniczyna czerwoną 45 do 65 m. rs. 7.02 do 10.14, koniczyna białą 50 do 70 mar., (rs. 7.80 do 10.92). Tymotka 18—23 mar. (rs. 2.80 do 3.85 za pud).

**Koniczyna**. Wrocław 24-go stycznia. Koniczyna stałej; ceny białej, czarwonej i szwedzkiej bez zmiany. Tymotka wyżej, 17 do 27 mar.

## Warszawskie Towarzystwo muzyczne.

Program większego wieczoru muzycznego w poniedziałek dnia 30 stycznia 1893 r. z wyłącznym udziałem Eugenjusza d'Alberta.

CZEŚĆ I.

1) a) Passacaglia C-mol—J. S. Bach, w układzie d'Alberta, b) Sonata op. 53 C-dur—Beethoven II, a) Polonez, b) Nokturn, Sonata H-mol—Chopin, III a) Barkarola A-mol, b) Etuda op. 23 nr 2—Rubinstein; c) Vale Impromptu, d) Lieberstraum nr 3, e) Tarantela Napoli—Liszt.

Początek o godz. 8-jej wieczorem. Wejście wyłącznie od strony teatru Wielkiego. 136

Doktor Medycyny

## Stefan Radomyski

po odbyciu praktyki szpitalnej, osiada w m. Zamościu, gub. lubelskiej, z d. 1-ym lutego r. b. 113r

## AZOWSKO-DOŃSKI BANK HANDLOWY

Oddział w Warszawie.

placik będzie poczynając od dnia 11 (23) stycznia r. b. od sum umieszczanych:

na zwyczajnym rachunku bieżącym 2%,  
na warunkowym rachunku bieżącym z 5-dniowym wypowiedzeniem 3%,  
od depozytów bezterminowych, składanych w zamian za bilety lokacyjne do zwrotu po miesiącu na żądanie 3 1/2%,  
od depozytów 3—6-miesięcznych 4%,  
od depozytów rocznych 4 1/2%. 110r

## Trany lekarskie, Oliwa nicejska,

świeże nadeszły do składu materiałów aptecznych  
**Urbanowicz i Różycki**

Krak.-Przedm. nr 17. 5

Polecamy także wszelkie środki **dezynfekcyjne**.

— **Do wynajęcia na fabrykę** dom trzypiętrowy, w całości lub częściowo, z siłą parową. Wiadomość Dzielnia 11. 259

— **Dentysta Rozenberg** Nowy-Świat 36, wyjmuje zęby bez bólu, plombuje, sztuczne zęby od najtańszych. 327

## Świeży transport WYBOROWEJ HERBATY

nadszedł do składu

## M. SZUMILINA

(ist. od 1840).

Nowy-Świat 65 róg Świętokrzyskiej. 61

**Massażystka Kozłowska** przyjmuje zamówienia od godz. 1—4-jej. Wspólna 23 w bramie na lewo 2-iej piętro. 375

Dr **Jakób Halpern**, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby *skórne i weneryczne*.  
Do 10 r. i od 3—5 po p. Nowy-Swiat 36. 213

**ZARZĄD**  
drogi żelaznej  
**Warszawsko-Terespolskiej**

podaje do wiadomości osób interesowanych, iż na stacji miejskiej tejże drogi (Królewska 6) wywieszane są codziennie wykazy transportów, przybyłych na stację Warszawa (Praga) i do Magazynów Składowych, tak za frachtem pospiesznym, jak i za zwykłym. 126r

— **S. H. Dąbrowski, Żabia 2, poleca kwiaty i Egrety balowe tanio.** 370

**Dom Bankowy**  
**X. RADZISZEWSKI**

w Warszawie, Hotel Europejski  
ma zaszczyt podać do wiadomości publicznej, iż wszelkie informacje, dotyczące interesów pieniężnych i zbożowych, bezinteresownie każdemu ustnie lub listownie udziela i udzielić gotów.

Nadto, celem udogodnienia dla posiadaczy papierów procentowych *doszorowania losowań amortyzacyjnych*, uprasza tenże dom o nadsyłanie numerów posiadanych papierów, które od *stałe sprawdzać będzie przy każdorazowym ciągnięciu* i w razie wylosowania za wiadomi o tem właściciela papierów pod wskazanym adresem, tak, że od chwili przysłania numerów i swego adresu, żadna już troska sprawdzania dalszych losowań nie będzie obowiązywać posiadacza papierów wartościowych, gdyż dom X. Radziszewskiego przyjmuje na siebie całą odpowiedzialność za niedopatrzanie lub omyłki w sprawdzaniu losowań. 84

**BIURO INFORMACYJNE O NEDZY WYJĄTKOWEJ**  
sprawdzonej przez siostry miłosierdzia, poleca miłosierdziu publiczności warszawskiej:  
Tamka № 35. — Posiedzenie dnia 19-go stycznia 1893 r.

Nr domu	Ulica	Nazwisko lub initiale	U W A G I
8	N.-Wolsk.	Naziębło Marj	Wdowa chora, dz. dr. 5-ro.
21	Krucza	Maciejewska A	Mąż nieobecny dz. dr. 5.
57	Grzybows.	Cukrowicz P.	Wdowa, dz. dr. 5.
12	N.-Wielk.	Dujont Maksy	Oboje chorzy, dz. drob. 4-ro.
36	Żelazna	Kowalska Ant.	Wdowa, dz. dr. 4.
15	Furmańsk	Gołębiowska M.	Mąż ciężko chory, dz. dr. 6.
22	N.-Praga	Pawłowska E.	Mąż chory, dz. dr. 6-ro.
391	Ząbkowsk	Zieliński Jakó	Zona chora, dz. dr. 6-ro.
25	Wolowa	Zarębska Liba	Mąż ciężko chory, dz. dr. 5.
7	Drewnian	Jaworowska E	Wdowa, dz. dr. 4.
8	Okopowa	Suchecka Wik.	Bez ręki, mąż chory na oczy, dz. dr. 4.
9	St.-Miasto	Migdal Natalj	Mąż chory, dz. dr. 7.
21	Piaskowa	Szcześniak An	Wdowa, dz. dr. 4, z tych dwoje chorych.
75	Gęsia	Młynarz Małk.	Wdowa, dz. dr. 5-ro.
1	Za kątą	Urbański Mar.	Zona chora, dz. dr. 4-ro.

**OBWIESZCZENIE.**

Magistrat m. Warszawy zawiadamia, że zastawione w tułej lombardzie fanty, jako to: srebro i złoto, różnego gatunku i rozmaitych kształtów, brylanty, perły, zegarki i wszelkiego rodzaju kosztowności, oraz wyroby jedwabne, płócienne, wełniane i tym podobne, których właściciele w oznaczonym terminie nie wykupili lub proulongować zaniedbali, sprzedane będą przez publiczną licytację w lokalu kasy lombardu, w gmachu Ratusza.

Licytacja rozpocznie się dnia 3 (15) marca r. b. o godzinie 9-iej zrana, trwać będzie do godziny 1-iej po południu tegoż dnia, oraz dni następnymi, w tychże samych godzinach, do czasu zupełnego rozprzedania fantów.

Licytacja nie będzie się odbywać w dni świąteczne i uroczystości dworskie.

Za zakupione fanty zaraz po przybyciu kupna srebrem lub biletami bankowymi płacić należy.

Termin do wykupienia lub proulongowania wzmiankowanych fantów oznaczony został do dnia 1 (13) lutego r. b., przed upływem więc tego terminu do kasy lombardu o wykupienie lub proulongowanie fantów zgłosić się należy. 105

**W ogrzewanym Cyrku**  
przy ulicy Ordynackiej  
**Cyrk Ernesto Ciniselli**

Dziś, w piątek, nieodwołalnie ostatni występ słynnego kwintetu *Neapolitańskiego* Gramegua. Oprócz tego występ całego towarzystwa, corps de Balletu, wszystkich kłownów i komików. 135r

**OGŁOSZENIE.**

Rada Warszawskiego Oddziału Cesarskiego Towarzystwa Racjonalnego Polowania ma honor podać do wiadomości pp. członków, iż w każdy czwartek po dniu 1-ym n. s. każdego miesiąca, o godzinie 8½ wieczorem, w lokalu zarządu, Warecka 11, odbywać się będą ogólne zgromadzenia, poświęcone jedynie ballotowaniu nowozapisanych kandydatów na członków rzeczywistych oddziału. 367

— **Sprostowanie.**— W nrze 24-ym Kurjera w ogłoszeniu panów B. Unger i D. Sukiennik mylnie wydrukowano P. Sukiennik co się niniejszem prostuje.

**KORESPONDENCJA PRYWATNA.**

— Czy Festina lente list otrzymała od B. B. F? Proszę odpowiedzieć poste-restante pod lit. W. S.

— B. B. B. 29 t—m—10 rano, 381 **Nadzieja.**

— Przepraszam za spóźnienie odpowiedzi gdyż w czasie właściwym oferty nie odebrałem. Odpowiedz łaskawie do odbioru dla Zenohji lit. C. od B. K. 28. 380

**L. MIASKOWSKI i S<sup>KA</sup>**

**1. WIERZBOWA 1.**

Przy dokonanym obecnie spisie inwentarza, partja przeszło 200 sztuk różnej zagranicznej wełny na suknie, została znacznie obniżoną w cenie. Zwracamy więc uwagę łaskawych Klientek na tę sposobność nabycia towaru w wysokim gatunku, a bardzo tanio. 130

**CUD NATURY.**



Zwywy chłopczyk z głową ptaka,

pokazuje się co godzinę na każdodziennie

**w Muzeum**

Szultze-Bienkowskiej, Królewska № 16, 126

Wejście tylko 20 k.

Stary i renomowany Dom Handlowy w Cognac (Francja), poszukuje do sprzedaży swych wyrobów 145r

**AGENTA,**

mającego obzerniejszą Klientelę. Referencje wymagane. Pisać pod adresem M. T. Texler-Gérard et Co. & Cognac (France).

DO SKŁADU 2r

**Stanisława Baumann**

przy ulicy Elektorajnej № 7, naprzeciw Banku, nadchodzą ciągle wielkie transporty

**Cementu Portland**

z fabryk niemieckich i krajowych: **Cegły i Gliny ogniotrwałej, Węgla kowalskich angielskich, Tektury smołowcowej, Stali Resorowej Angielskiej.**

PRZEŚLICZNE UTWORY 136

**Récits Bibliques du Nouveau Testament,**

z fotografiami Rafaela Korodjo i innych genialnych artystów, sprzedają się w księgarniach Wendego, Gebethnera i Wolffa i Arcta.

**Młody człowiek,**

księgarz, obznajmiony z prowadzeniem nut, może znaleźć zajęcie na prowincji natychmiast.—Zgłaszać się do Składu Nut Gebethnera i Wolffa. 135

Złoty Medal 1885 r.

**KASSY** Roberta Bohtego, Nowy-Swiat № 34.

**SPECJALNA FABRYKA** nagrodzona medalami na wystawach Europejskich i Amerykańskich.—Wyrób pierwszorzędny.—Ceny niskie, znaczny wybór.—Cenniki z rysunkami wysyłają się bezpłatnie. 23R

Cennik opisowy ilustrowany nasion i narzędzi ogrodniczych na rok 1893-ci

**Ogrodnika Polskiego,** Mazowiecka 11.

Wyszedł z druku i wysyła się bezpłatnie na żądanie. Oprócz **Kalendarza Ogrodniczego**, zawiera liczne rady i wskazówki ogrodnicze, oraz wzory kłobów i robót kwiatowych. 115r

**PŁÓTNA**

najwyższych gatunków, na koszule i przesterada różnej szerokości, **specjalnie na koszule**, polecamy nowo wy gatunek Płócienn:

Litera F. 1/2 sztuki 9.50.  
S. F. 1/2 sztuki 11.50.  
S. F. 1/2 sztuki 12.75.

**Główny Skład Jarosławskich i Kostromskich Płócienn Moskiewski Magazyn, Bielańska 7. 23**  
Cenniki i próbki franco i gratis.

**„Związek Franko-Russki”**

Dyrekcja fabryki zegarków fabryki Związku Franko-Russkiego rekomenduje zegarki do kluczyków z metalu srebrzystego, z deseniem mowym, nieporównanej regularności; z gwarancją dwuletnią, w cenie poczynając od fr. 20.—Łańcuszek posrebrzony fr. 6. Remontuary fabryki Związku i inne dla mężczyzn od fr. 30.—Przesyłka franco do miejsca zamieszkania i opłatę przekazem pocztowym pod adresem: P. M. ri Emery w Bezangon (Francja).—Co do innych zegarków srebrnych i złotych, bijuterji, wyrobów złotych, czyż, żądać kataloga.—Korespondować o ile móżna w języku francuskim. 23r

FIRMA  
**A. S. BRUNER & Co**  
Hotel Europejski.

Ma honor zawiadomić, iż z powodu zupełnego  
zwinięcia interesu, ostateczna wyprzedaż po-  
zostałych towarów odbywać się będzie przez

## LICYTACJĘ

we własnym lokalu począ-  
wszy od **Poniedziałku t. j.**  
d. 4 (16) Stycznia r. b. i pro-  
wadzoną będzie **Codziennie**  
od g. 12 do 4-ej po południu.

Licytację

prowadzi Warszawska  
Sala Licytacyjna.

76

Mam honor zawiadomić Szanownych  
Odbiorców i Konsumentów piwa, iż zna-  
ny chlubnie od lat wielu z dobroci swej  
produkcji, browar parowy w Warszawie  
przy ulicy Ogrodowej Nr 849 (62), przy  
zmianie tytułu własności w drodze spad-  
ku po ś. p. Hermanie Jung, prowadzonym  
będzie nadal pod moją firmą:

## „HIPOLIT KAMINSKI“

Specjalna znajomość tej gałęzi prze-  
mysłu i wieloletnie doświadczenie wobec  
nowowprowadzonych ulepszeń technicz-  
nych, dają mi pełne przekonanie, iż wyro-  
by mojej fabryki zjedną sobie przychyln-  
ne uznanie i zadowolenie Szanownej Kli-  
jenteli.

144

HIPOLIT KAMIŃSKI.



## ZARZĄD NAJWYŻEJ

Zatwierdzonego Towarzystwa Manufaktur  
P. M. Riabuszyńskiego z Synami,

niniejszem ma zaszczyt podać do wiadomości ogółu, że miano-  
wał pana

**Leona Braunsteina w Warszawie,**

swym reprezentantem na Królestwo Polskie i pod zawiadywa-  
niem tegoż, otworzony został w Warszawie stały skład towarów  
manufakturalnych wyrobu naszych fabryk.

Dyrektor Zarządzający

**P. M. Riabuszyński.**

Powołując się na powyższe ogłoszenie Zarządu Najwyżej za-  
twierdzonego Towarzystwa Manufaktur

**P. M. RIABUSZYŃSKIEGO I SYNOWIE**

**W MOSKWI,**

nizej podpisany ma zaszczyt zawiadomić Sz. PP. kupujących,  
że nowo-otworzony skład Towarzystwa znajduje się

**w Warszawie, przy ulicy Rymskiej 8**

i zaopatrzony w wielki wybór towarów Manufakturalnych powyższe-  
go Towarzystwa.

137

**Leon Braunstein.**

## SANTAL DE MIDY.

Essencja z cytrynianu drzewa sandalowego z Bombay, najzupeł-  
niej czysta, w kapsułkach zawarta, jest znacznie skuteczniejszą aniżeli  
*Kopahu i Kubeba*. Czyni niepotrzebnym używanie wszelkich szprycow-  
niań i w przeciągu kilku dni uleczą wszelkie najdolegliwsze i naj-  
więcej zastarzałe rzeżączki, nie utrudzając żołądka i nie udzielając  
nieprzyjemnej woni urynie.

Skład w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

## OBWIESZCZENIE. Zarząd Księstwa Łowickiego

podaje do powszechnej wiadomości, iż w Urzędzie Leśnym Radzice  
we wsi Brzustowie, w dniu 27 Stycznia (8 Lutego) r. b. t. j. w Srode,  
o godzinie 12-ej w południe, odbywać się będzie głośna i przez opie-  
czętowane deklaracje, licytacja na sprzedaż 2087 sztuk drzewa z wy-  
cinki przeprowadzonej w obrębie Bugaj i Sługocice leśnictwa Radzice,  
poczynając od summy szacunkowej rs. 1,141 kop. 12.

Warunki do niniejszej licytacji mogą być przejrane w Biurze  
Zarządu Księstwa w Skierniewicach i wzmiankowanym Urzędzie Le-  
śnym w godzinach biurowych. Drzewo można obejrzyć na gruncie,  
które miejscowa służba leśna wskaże.

Za zgodność

Referent **Nowodworski.**

147r

**PRAWDZYWY LIKIER BENEDYKTYŃSKI**

Z KLASZTORU FECAMP WE FRANCYI

WYBORNÝ, WZMACNIAJĄCY, WZBUDZAJĄCY TRAWIENIE I APETYT.  
NAJLEPSZY ZE WSZYSTKICH LIKIERÓW.

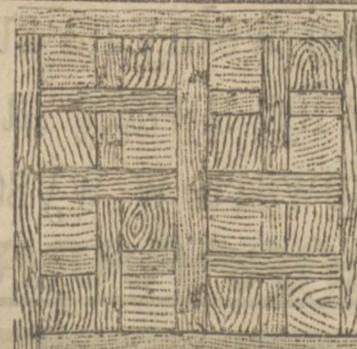
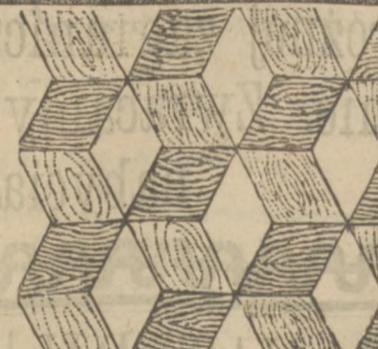


VÉRITABLE LIQUEUR BÉNÉDICTINE  
Marques déposées en France et à l'Étranger

Alexandre aîné

Zawsze wymagać  
czworokątnej etyki-  
ety u spodu każdej bu-  
telki z podpisem Dyre-  
ktora generalnego.

**W SPRZEDAŻY** w każdym mieście we wszystkich  
lepszych handlach delikatesów, win i likierów.

**TOWARZYSTWO**

## Przemysłowo-Leśne

wyrabia: fryzy dębowe, posadzki massywne dę-  
bów, również fornirowane, ramy do drzwi, okien itp.

**Biuro: Marszałkowska 154, Warszawa.**

## WINT

Gra towarzyska w karty.

Zasady tej gry objaśnione praktycznymi  
przykładami,  
wyłożył 142r

**Aspik.**

Cena kop. 45, z przesyłką rekom. kop. 56.  
Skład główny w Księgarni M. ARCTA  
w Warszawie, Nowy Świat № 58.  
(Należność można nadsyłać markami).

## Listy z Brazylii

**Adolfa Dygasińskiego,**  
wysły z druku nakładem „Kurjera Warsza-  
wskiego” i sprzedają się we wszystkich zna-  
czniejszych księgarniach, po cenie rs. 1.  
Skład główny w księgarni nakłado-  
wej S. Lewentala w Warszawie, Nowy-  
Świat 41, która zlecenia z prowincji wprost  
do niej wraz z należnością adresowane, uska-  
tecznia bez pobierania porta lub też stosownie  
do życzenia zapisującego Listy, wysła je  
za zaliczeniem pocztowym

### Potrzebny jest zaraz zdolny SUBJEKT,

znający się również na urzędowaniu wystawy, do dużego detalicznego magazynu towarów lokciowych w Łodzi. Oferty przyjmuje kantor „Kurjera Warszawskiego” w Łodzi pod literami „K. L.” 141r

**Proszę spróbować Wino Nr 12 wytrawne i Nr 13 łagodne, bez etykiety, na 120 kop. cała butelka. R. Morozowicz, Miodowa 6, Chłodna 8, Plac Ś-go Aleksandra 18, Marszałkowska 120.**

### Nauka i wychowanie.

**Angielki, francuzki są do umieszczenia.** Biuro nauczycielskie K. Jaworskiej, Krakowskie-Przedmieście 7. 2795

**Biuro kancjonowane nauczycielskie K. Jaworskiej.** Krakowskie-Przedmieście № 7. Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 70r

**Buchalterji wyucza** gruntownie z upoważnienia władzy, wieloletni zastępca Danilewicz, autora buchalterji, Chmielowski. Bracka 5. 194r

**Francuzka, bona** potrzebna na demi-place. Koszykowa 19, mieszkania 7, przy Mokotowskiej. 2813

**Lekcje francuzkiego lub muzyki** na swoim fortepianie 3 rs. miesięcznie. Ciepła 7, miesz. 64, 1-sze piętro. 2687

**Nauczycielka z wyższym patentem** przygotowuje panienki na pensje i do gimnazjum. Widok 19, m. 9. 261r

**Poszukuje się** guwernera zdolnego pedagoga, polaka lub francuza, w średnim wieku, władającego językami, do dwóch chłopczyków 10-letnich. Świadcetwa są wymagane. Zgłaszać się można na Nowo-Zielną № 50, 1-sze piętro, od godziny 11-tej do 1-szej. 2830

**Poszukuje nauczycielki lub bony** posiadającej biegle języki: ruski, polski i francuzki, z pensją roczną 120 rs., mieszkaniem i zyciem. Wiadomość: Chłodna № 24, mieszkania 6. 2773

**Potrzebna do dzieci** nauczycielka niemka, ze znajomością francuzkiego, na godziny. Komitetowa 1, m. 7. 279r

**Student uniwersytetu** dostać może mieszkanie i utrzymanie za korepetycje. Wiadomość: Obozna 4, m. 25, pomiędzy godziną 2 ga a 4-tą. 2540

**Student-prawnik** poszukuje korepetycji lub odpowiedniego zajęcia. Żórawia 45—7. 2171

**Studenta** poszukuje z 4-go kursu szkoły handlowej Kronenberga; gruntownie i praktycznie obeznanego z gramatyką polską, ruską i niemiecką. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod „№ 458.” 2836

**Student matematyki** poszukuje lekcji lub korepetycji. Hortonsja 5, m. 21. 2766

**Student** poszukuje lekcji lub korepetycji, przygotowuje do gimnazjum; wynagrodzenie umiarkowane. Szkolna 1—14. 280r

**Student uniwersytetu**, posiadający niemiecki, poszukuje korepetycji za mieszkanie, obiady lub pieniężne wynagrodzenie. Nowowiełka № d. 13, m. 2. 285r

**Student uniwersytetu** przysposabia do gimnazjum i na świadectwa, udziela lekcji języków starożytnych, matematyki i ruskiego oraz korepetycji. Złota 3, m. 19, od g. 7-ej wieczorem. 284r

**Student uniwersytetu**, ruski, poszukuje lekcji. Jerozolimka 47—28. 2777

### Doniesienia osobiste.

**A. Z. D.** ma list od A. A. A.—48. 2735

**Dla „Pulcherji”** list poste-restante od Kazimierka. 2796

**Głuchy 34** ma list. 2780

**Jest list** na poczcie dla A. Z. D. 2818

**Jestem** wdowcem bezdzietnym, w sile wieku, posiadam wille pod Warszawą, dająca rocznego dochodu przeszło 1,000 rs., dla braku stosunków życzylibym sobie poznać pannę lub wdowę bezdzietną, do lat 35-ku, katoliczkę łagodnego charakteru, posiadającą gotówki do 4,000 rs., w celach matrymonjalnych. Łaskawe refleksantki życzące mi dobrego męża i traktujące rzecz serio, raczą nadsyłać oferty „A. A.” poste-restante, Praga. 2057

**„Mydła lekarskie”** wytworzone zagraniczo. 1) **Dezynfekcyjne:** Karbolowe, Sosnowodziegicowe, Tymolowe i Kreolinowe; 2) **antireumatyczne:** Salicylowe i z igiel sosnowych i t. p.; 3) **prezerwatywne** od odziebia: Taininowe; 4) **Dla udelikatnienia skóry, toaletowe:** Borne, Benzoesowa, Lanolinowe, Vaseline; 5) **na krosty, paruchy:** Siarczane i t. p. po cenach niskich. — Wyłączna sprzedaż i skład D m Handlowy „Dezynfekcja”, Królewska № 39, wprost Giełdy Warszawskiej. 73

**Do nabycia 120R**  
**Fabryka Zapalek,**  
istniejąca od r. 1871, zaopatrzona w pozwolenie Rady Lekarskiej, Administr. Policynnej i Akcyznej. — Fabryka znajduje się blisko Warszawy. — Blizsze szczegoly udziela **Goldberg, Swiętojerska № 28.**

**DOM**  
na Krakowskim-Przedmieściu, wprost ulicy Hr. Berga № 22 polic., do sprzedania z wolnej ręki, bez pośrednictwa. Wiadomość na gruncie od godz. 5-jej po południu. 68

**Sarpinka i Sarpinka-Tschesutscha**  
własnej fabrykacji. 29r  
Przesyłanie zamówionych towarów, przyjmujemy norma  
**na własny rachunek.**  
wysyła gratis i franco.  
Adres: Saratow, Dom Handlowy „Bender & Stepanow” w pasażu.

**Kawaler** lat 29, przystojny, inteligentny, Kwaściciel pierwszorzędny magazynu galanteryjnego w jednym z miast gubernjalnych, zapewniającego zysku do 2,000 rs. rocznie, żyje z żoną panną z dobrem wychowaniem, posiadającą posagu nie mniej 3,000 rs. Łaskawe oferty proszę nadsyłać: Wilno poste-restante „K. M.” 1590

**List dla Mocnego** wysłany poste-restante. 2729

**List dla Eli** № 500 wysłany. 2841

**„Mocny”** ma list na poczcie od „Szarotki № 80.” 2736

**Niewymagająca** raczy odebrać list z poczty od A. K. 2738

**Siostry** o odpowiedź prosi H. W. K. 2730

### Posady i prace.

a) Poszukiwane.

**Angielka** z Londynu (gruntownie francuski, włoski). 3 Miodowa, oficyna 25. 445

**Buchalter** poszukuje zajęcia w godzinach wieczornych. Oferty: Kurjer dla „Buchaltera.” 2024

**Człowiek dojrzały, żyd, znający** gruntownie języki polski, ruski i niemiecki, posiadający chlubne świadectwa, w razie potrzeby pewna gwarancja hipoteczna, poszukuje jakiegokolwiek bądź zajęcia za bardzo umiarkowane wynagrodzenie. Oferty pod literami A. L. przyjmuje Kurjer. 2455

**Francuzka** wykształcona ma kilka godzin wolnych. Oferty składać w Kurjerze sub L. C. J. 2497

**Francuzka** poszukuje konwersacji. No-wy-Swiat № 70, m. 3, 2—4-ej. 2618

**Francuzka** wykształcona ma kilka godzin wolnych. Od 1—3-ej, Marszałkowska 116, m. 19. 2546

**Lektor młody, inteligentny,** poszukuje zajęcia. Oferty w Kurjerze dla K. 27. 2510

**Małżeństwo** bezdzietne poszukuje mieszkania za posługę; żona może być za kucharkę. Upraszam o nadesłanie adresu: ulica Prózna № 5, w sklepiku wiktuałów. 2839

**Młoda osoba** poszukuje miejsca do zarządu. Wiadomem, może się zająć opieką nad dziećmi i wdową. Oferty: kantor Kurjera Warsz. dla „Zofji.” 2613

**Młody człowiek, z uniwersyteckim** wykształceniem, posiadający patent wiedeńskiej akademji handlowej, znający ruski, polski i francuski, poszukuje praktyki. Wiadomość: Wilcza 6, stróż wskaże. 2753

**Młoda osoba, z porządnej rodziny,** poszukuje miejsca kasjerki w redakcji lub tym podobnego. Rekomendacja osób poważnych (na konieczne żądanie kaucja). Oferty: P. R. w Biurze ogłoszeń, Senatorska 26. 294r

**Niemka** poszukuje demi-place, umie ręcznie roboty. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod lit. M. W. 333. 2786

**Niemka** lat 16 jest do umieszczenia zaraz u małych dzieci. Wiadomość: Widok 11, stróż wskaże. 2744

**Osoba** znająca krawieczyznę, krój, szuka zajęcia w domach prywatnych. Prata 13, miesz. 3. 2837

**Osoba** uzdolniona w kroju i szyciu francuzkiem podejmuje się robot w domach prywatnych. Ul. Śliska № 6, mieszk. № 19. 2468

**Rodowita** angielka, znająca niemiecki, polski, żyje z zajęcia, godzina 30 kop. — Tamże młoda panienka z konwersacją niemiecką, muzyką, mogącą przygotować do 1-ej klasy, żyje na przychodnią, bardzo skromnie wynagrodzenie. Nowomiejska 7, m. 6, drugie piętro. 290r

**Urzędnik** jednej z wyższych instytucyj rządowych, młody, energiczny, obeznany z przepisami, poszukuje zarządu domem lub prowadzenia meldunków w zamian za niewielkie mieszkanie, do którego gotów dopłacić. Oferty: Żórawia № 8, miesz. 19. 2746

**Niemka** wykształcona ma kilka godzin wolnych. Nowy-Swiat 41—19. 2727

**Uzdolniona** krawcowa poszukuje zajęcia w domu prywatnym. Marszałkowska 58, adres zostawić stróżowi. 2801

b) Zaofiarowane.

**Chłopiec, izraelita,** potrzebny jest zaraz na naukę do magazynu galanteryjnego. Wiadomość: Karmelicka № 11, m. 20. 2769

**Do prasowania** eleganckiej gładkiej bielizny potrzebna osoba i uczennice. Chmielna 18. 2820

**Do interesu** handlowego potrzebny inkasent odpowiedzialny, za kaucją lub poręczeniem hipotecznym. Oferty składać w kantorze Kurjera Warszawskiego, z nadmienieniem kwalifikacji i opisu biegu życia pod lit. W. B. S. 2827

**Do zakładów** fabrycznych na prowincji potrzebny jest kontroler, pełniący zarazem obowiązki kasjera. Wymagane referencje oraz kaucja gwarantowana hipotecznie lub złożeniem gotowizny. Oferty pod lit. K. S. z opisem biegu życia przyjmuje Kurjer. 2826

**Do strojów** potrzebna panna uzdolniona. — Długa 20, N. Grodowska. 2441

**Freblówka** (izraelitka) do dwojga dzieci, z życiem, mogącą uczyć realnie 1-ej klasy, raczy się zgłosić: Gezia 14, mieszkania 5, przed 12-tą. 292r

**Interes** agenturowy poszukuje stał-agenta. Wymagania: zdolny, energiczny kupiec, chrześcijanin, znajomość branży chemiczno-kolonjalnej, poważne referencje. Odpowiednie warunki. Oferty: Kurjer „Dol.” 2764

**Mechanik** potrzebny, który zna się gruntownie na maszynach do szycia. Długa 20, skład maszyn. 2665

**Ogrodnika, dzierżawcy** do majątku o 35 wiorst szosa od Warszawy, za dostarczanie ogroduwizn na potrzeby dworu i utrzymanie porządku około pałacyku, potrzebuje zaraz zarząd dominjum Czaplina, stacja pocz. Góra Kalwarja. Informacje w Warszawie u administratora domu, Jerozolimka № 25, mieszkania 5. 1011

**Panny** uzdolnione, podręczne i uczennice potrzebne do kwiatów. Długa 35. 252r

**Potrzebne są** zaraz panny do kwiatów, podręczne i uczennice. Nowolipki № 27, miesz. № 12. 2482

**Potrzebne są** panny zdolne do staników i spódnic. Marszałkowska № 143, Teodozja. 2453

**Potrzebne** zaraz panny do haftu i znaczenia. Przejazd 18—26. 2535

**Poszukuje się** do Wilna starszej panny z dobrymi świadectwami, do pierwszorzędnej pracowni sukien. Adresy do Kurjera Warsz. pod lit. A. A. ska. 2839

**Potrzebna** maszynistka do drobiazów w przaz. Ul. Dzielna 87, m. 9. 2599

**Podróżujących** na miasto (Stadtreisender) poszukuję na korzystnych warunkach. — Oferty z podaniem dotychczasowego zajęcia upraszam pod lit. „A. B. 100”, Biuro ogłoszeń, Senatorska 26. 295r

**Praktykant** handlowy z kilkoklasowym wykształceniem, gwarancją uczciwości, potrzebny do składu dywanów, Marszałkowska № 137. 283r

**Potrzebne są** panny do kwiatów. Leszno 3, m. 4. 2785

**Potrzebna** kasjerka do sklepu optycznego Chwata, Miodowa № 12, z niewielką kaucją. 2741

**Potrzebne są** panny do ubierania kapeluszy na wyjazd do Rosji, za dobrą wynagrodzeniem. Tylko dobrze uzdolnione zgłoszą się mogą do Szpanboka, ulica Swiętojerska № 38. 2783

**Staniczarka** wykwiennie wykończająca staniki znajduje zaraz stałe zajęcia, na korzystnych warunkach. Graniczna № 16, mieszkania 8, wejście sienia. 9500

**Potrzebna** dziewczynka do nauki. Magazyn form papierowych paryskich, Niecała 8. 2731

**Potrzebna** bona niemka do ruskiej familji. Nowo-Wielka 15, m. 5. 2779

**Potrzebna** panna do dzinrek w bieliznie. — Pańska № 5, m. 11. 2771

**Potrzebna** bona francuzka do dwojga dzieci. Instytutowa № 8, m. 6. 2763

**Potrzebny** jest specjalista leśnik z kwalifikacją naukową i kilkoletnią praktyką służby rządowej. Materjalne warunkowanie pracy dobre. Oferty z krótkim curriculum vitae składać w kantorze Kurjera pod literami M. S. 2767

**Potrzebna** osoba inteligentna, dobrze wychowana, wesołego usposobienia, do towarzysstwa, dobrego czytania po polsku i wyreczania w domowych zajęciach. Dom katolicki w mieście. Oferty ze szczegółowym opisaniem o sobie i wymienieniem honorarium składać: Piotrków gubernjalny poste-restante dla „Marji.” 2762

**Poszukuje się** sumiennego i zdolnego rolnika do samodzielnego zarządu gospodarstwem od 1-go kwietnia lub 1-go lipca r. b. — Oferty w kantorze Kurjera pod literami M. Ch. 2762

**Potrzebna** niemka wykształcona, z dobrymi świadectwami. Królewska 11, m. 35. 2794

**Potrzebna** bona ruska z francuskim. Ulica Róż № 6. Zgłaszać się od 10—1-ej. 2804

**Potrzebne** do krawatów podręczne i do nauki. Komitetowa 3, m. 23. 2807

**Palacz** potrzebny. Marszałkowska 13. 2819

**Potrzebna** maszynistka do bielizny. Niecała № 6, miesz. 12. 2823

**Panny** i krawcy zdadni za dobrem wynagrodzeniem, robota stała, potrzebni do magazynu A. Łojewskiej, Bracka № 10. 2802

**Przebiarz** Wil, Śliska 43, poszukuje ucznia, chrześcijanina, z domu przyzwoitych rodziców. 2745

**Sklepowa** potrzebna zaraz do samodzielnego prowadzenia handlu spożywczego, z kaucją. Wiadomość na miejscu, ulica Miodowa № 3. 2714

**Sippo**, Warszawa, Twarda 3, obok Grzybowska, Skład główny żelaza angielskiego i wyrobów stalowych, poszukuje zaraz ucznia do sklepu z przyzwoitej rodziny, w wieku 16—18 lat, silnego, dobrze zbudowanego, mogącego pracą i pilnością stać się pożytecznym interesowi. Reflektanci zechcą zgłaszać się od 4—8-ej. 287r

**Zdolny** agent, chrześcijanin, obeznany z branżą kolonialną, może znaleźć posadę na pensję i prowizję. Oferty i kopje świadectw Kurjer Warsz. „X. X. 100.” 2731

**Kupno i sprzedaż.**  
Adres. Meble tanie, garnitury, szafy, komody, łózka, kredensy, stoły, krzesła. Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra. Koperski. 993

**Kwalele**, dywan, lustro, papier Wattmana do rysunków. Warecka 10—13. 2882

**Wardzo** tanio sprzedaje biżuterję złotą, srebrną, pierścionki najnowszych fasonów z brylantami i prawdziwymi kolorowymi kamieniami, para ślubnych obrączek złotych od rs. 8 i t. d. Kupuje złoto, srebro, zamieniam na nowe. Przyjmuje wszelkie obstalunki podług najnowszych wymagań oraz reparacje, zlocenie, srebrzenie, wszystko wykonywam tanio, sumiennie. — Oraczewski jubiler, Nowy-Swiat № 36. 2747

**Do sprzedania** powóz 225, sanki 50. Złota 40—24. 2448

**Do sprzedania** kredens, stoły, wózek dziecinny, krzesła, lampy, kwiaty, materac sprężynowy, łóżeczko, statki kuchenne. Ulica Bracka № 4, mieszkania 21. 2457

**Do sprzedania** płaszcz męzki z kołnierzem i klapami bobrowymi, na jedwabiu, nowy. Miodowa 14, sklep krawiecki. 2576

Do sprzedania maszyna Singera 20 rubli. Żórawia 1, mieszkania 7. 2806

Do sprzedania sanie vis à vis i petersburkie z fartuchem iutrzanym, eleganckie. — Nowy-Świat № 9, Jankowski. 2821

Fortepian Seidlera mało używany sprzedam. Sonatorska 17, m. 8. 1760

Fortepian Hofera za 225 rs. do sprzedania, dobrze odrestaurowany, bez felerów i pianino nowe. Nowy-Świat № 21, Gruszczyński. 2466

Fortepian chcę zamienić na pianino używane, w dobrym stanie. Oferty proszę pod adresem: Aleja Jerozolimska № 25, mieszkania 22. 2420

Fortepian doskonały Kralla rs. 210. Szeroka Freta 18, m. 7. 2400

Fortepian 7 oktaw, krótki, tanio sprzedaje. Pańska 10, m. 34. 2810

Fortepiany, pianina dobre, mało używane, tanio sprzedaje. Bielańska 5, Granke. 2803

Futro i suknia do sprzedania. Zielna 10, m. 9. 2812

Fortepian Maleckiego, prawie nowy, sprzedam. Chmielna 35, m. 10. 2842

Futro damskie i suknia jedwabna strojna na wysoką osobę do sprzedania. Wiadomość: Włodzimierska № 2, mieszk. 4. 2765

Fortepian paryski Erarda bardzo tanio sprzedam. Freta domu № 49, mieszkania № 3. 2763

Fortepian Hofera do sprzedania za rs. 250. Świętokrzyska 48, mieszkania 2, od godz. 2—4-jej. 2798

Garnitur, łóżka, szafy, stół, krzesła, otomana, toaleta, lustro. Chmielna 62. — 2445

Garnitur mebli do sprzedania, mało używany. Nowy-Świat № 48, m. 9. 2793

Garniturek angielski, otomana i szafa orzechowa rozbierana. Żórawia 26, mieszkania 7. 2822

Garnitur mebli orzechowy, jedwabna kotęliną kryty, tanio. Marszałkowska 91, Biernacki. 2815

Jest do sprzedania fortepian fabryki Kralla Seidlera o 7-iu oktavach, mało używany, oraz kasa ogniowatwa fabryki Bothego. Krakowskie-Przedmieście № 7, mieszk. 28. 2788

Kolejkę konną kilkuwiorstową, towarową, w całości lub częściowo, używaną lecz dobrą, ktoby miał do sprzedania raczy podać opis i cenę do kantoru w Warszawie, ulica Senatorska 19, mieszk. 11. 2100

Kasy ogniowatwe z zegarowym przyrządem kalarnującą, ceny przystępne, jedynie wyrobienia Sikorski, Marszałkowska № 125. 1543

Karteczka 2-osobowa i sanki do sprzedania. Marszałkowska 151, skład płótna. 2216

Kasy ogniowatwe najtańsze i najlepsze u R. Bohatego, Nowy-Świat 34. 2r

Łóżko machoniowe z materacem, kozetka i ława fotele używane w b. dobrym stanie, do sprzedania tanio. Ul. Marszałkowska 118. — Wiadomość u bronzownika Mackiewicza. 2439

Mebie za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustro, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, otomana. Nowogrodzka 23, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 1700

Mebie tanio! Kompletne urządzenie salonowe, buduarowe, gabinetowe, do jadalni dębowe oraz inne meble i lustro w całości lub pojedynczo sztuki. Marszałkowska 119, mieszkania 15, druga brama, parter. 2772

Mebie, garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy, biurka, komody, łóżka, sofy i inne, niepraktykowanie niskie ceny. Krakow.-Przedmieście 10, m. 6. 2213

Motor gazowy z angielskiej największej w świecie fabryki motorów gazowych „Otto” braci Krossley Limited, poleca po cenach dotychczas niepraktykowanych biuro techniczne Juljusza Steinert, Włodzimierska 16. 2498

Maszyna nowa Singera do sprzedania tanio. Nowolipie № 36, m. 12. 2739

Mebie po zwiniętych magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, kredensy, szafy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 2833

Maszyna do szycia rękawiczek, w dobrym stanie, do sprzedania. 33 Gęsia, mieszkania 36. 2824

Mebie mały garnitur, mało używany, bardzo tanio nabyć można. Złota 55, m. 11, w godzinach od 12 do 3-jej. 2553

Mebie. Makow, Solna 9. Duży wybór mebli rozmaitych nowych i używanych. Kompletne urządzenia lub pojedyncze sztuki. Robotatrwala. Ceny tanio. 2585

Mebie różne sprzedaje z powodu wyjazdu. M. Nowy-Świat 21, mieszkania 28. 2580

Otomana, szeslong, serwantka bardzo tanio! Elektoralska № 8, m. 18. 2840

Otomana 17 rs., kozetka, krzesła bardzo tanio. Marszałkowska 91—24. 2816

Otomany kaukaską pluszem okładaną sprzedam tanio. Krakowskie-Przedmieście 20, m. 14. 2797

Owies wagonami i detalicznie sprzedaje dom handlowy B. Werner et Comp., Królewska 8. 7r

Ogier kasztan rasowy, zdolny do rozplodu. Włodzimierska 21, mieszkania 6. 2838

Poszukuje się 3-ch par drzwi dubeltowych, wysokich 3 1/2 łokcia, mogą być używane, z futrykami. Wiadomość: Tamka 16, mieszkania 11. 2751

Pianino zagraniczne sprzedam tanio. Wielka 33, m. 22. 1761

Suknia jedwabna lila, tanio. Hoża 6, mieszkania 3. 2756

Suknię ślubną atlasową sprzedam tanio. — Pańska 44, m. 8. 2462

Stołowy dębowy ciemny, łóżko Louis XVI, franki, serwis z francuskiej porcelany i szkło na 12 osób, portjery i meble jedwabne do sprzedania. Zgoda 2. Wiadomość u stróża. 2605

Sanki wygodne, mocne, za rs. 65 do sprzedania. Nowolipie № 80. 2831

Wyprzedaj różnych mebli włosom wyściełanych niżej kosztu, z powodu zwinięcia magazynu. Nowy-Świat № 35, tapicer. 2817

Wyprzedaj wachlarzy wysortowanych w magazynie F. Schlagera, Nowy-Świat № 51. 2758

Waterklozet pompujący wodę do sprzedania. Królewska 3, m. 8. 2513

Z powodu wyjazdu do sprzedania sklep spożywczy. Solna № 5. 291r

Interesa handl. i majątk.

Do sprzedania sklep spożywczy za 60 rs. — Ogrodowa 67. 2789

Dom kosztownie postawiony do sprzedania na 9%, brutto. Jerozolimska 64, od 2—4-jej, u właściciela. 2775

Do sprzedania sklep z towarami lokciowymi, norymberskim oraz pracownią, z wyrobioną klientelą. Warunki przystępne. Bronikowska, Erywańska 18. 2760

Do sprzedania kawiarnia z urządzeniem z powodu słabości. Chłodna № 64. 2754

Do składu materiałów aptecznych poszukuje się wspólnika lub nabywcy na takowy. Oferty przyjmuje Kurjer „Skład.” 2478

Dom do sprzedania, mający dochodu 12,500 rs., w miejscu handlowym, za 110,000 rs. — Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 11, u doktora. 1204

Dom dwupiętrowy do sprzedania. Nowogrodzka № 23, m. 3. Zastać można do 11-jej zrana i od 3 do 6-jej po południu. Bez pośrednictwa. 1812

Dom ekspedycyjno-ajenturyowy. Maksas Trumfman poszukuje praktykanta. Nowolipie 14, od 4—6-jej. 2577

Fabryczny budynek dla parowej maszyny potrzebny. Tamże interes fabryczny do sprzedania. Piękna № 16, w kantorze. 258r

Krowiarnia do sprzedania, obory murywane, skanalizowane. Widok № 22, mieszkania 18. 2811

Kiper z Petersburga, specjalista w przetwarzaniu win russkich i zagranicznych, chce przyjąć posadę w interesie lub wspólnika. Przyjmuje też w prywatnych domach przyrzadzanie win. Ma najlepsze świadectwa. — Wiadomość: Nalewki 41, m. 48. 2692

Ktoby był łaskaw pożyczyc 50 rubli młodej kobiecie, raczy złożyć ofertę w kantorze Kurera pod lit. D. B. 2614

Magle do sprzedania w dobrym stanie, niedrogo, z powodu wyjazdu na wieś; mieszkanie dogodnie. Rybaki № 8. 2725

Magle do sprzedania. Chmielna 68. 2728

Magle do sprzedania. Ulica Żelazna róg Ceglanej № 52. 2791

Magle w dobrym punkcie, dobrze procentujące, do sprzedania. Wiadomość: Żórawia 28, m. 7. 2808

Magle do sprzedania. Ulica Senatorska № 22. 2648

Nabywam sumy hypoteeczne. Zimna 7, m. 2, pomiędzy 4—6-tą. 2432

Pralnia do sprzedania. Wiadomość Elektoralska 28. 2137

Plac do sprzedania na Szmulowiznie, przy ulicy Radzymińskiej, łokci □ 3982. Wiadomość: ulica Gęsia 16, u portjera. 2748

Pm. 6,000 potrzeba na pierwszy numer domu m. m. urowanego. Solna 5, mieszkania 16, od 3—5-jej. 2825

Sklep spożywczy jest do sprzedania. Ulica Marszałkowska № 104. 2476

Sklep wiktuałów do sprzedania zaraz za cenę przystępną. Ulica Widok № 16. 2597

Sklep kolonialno-spożywczy do odstąpienia Sna Czystem. Ul. Karolkowa № 56. 2534

Sprzedam bardzo tanio sklep kolonialny w Sruclliwym punkcie. Wiadomość: magazyn mód, Długa 25. 2573

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania z powodu nagłego wyjazdu. Ulica Pańska № 23. 2792

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania zaraz. Chmielna 16. 2790

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Chmielna № 136. 2708

Sklep wiktuałów z dystrybucją do sprzedania zaraz. Ulica Grzybowska № 62, mieszkania 7. 2733

Sprzedaję sklep z powodu słabości, tanio. Ul. Pawia № 98. 2757

Sklep wiktuałów do sprzedania z powodu słabości. Sosnowa 36. 2834

Sklep spożywczo-dystrybucyjny za bezcen do sprzedania. Róg Prostej i Wroniej. 2572

Tanio do sprzedania z powodu zmiany stosunków sklep tabacznym wyrobionym. Wiadomość: Bielańska, hotel Krakowski. 2381

Tanio sprzedam zaraz sklep kolonialny dobrze procentujący. Wiadomość: Plac św. Aleksandra 12, skład cygar, od 7-jej wieczorem. 264r

Wspólnik z 1,000 rs. potrzebny. Wiadomość: Królewska 27, sklep poświęci. 2835

Willa piękna, murywana, z ogrodem, tuż przy stacji w Otwocku, do sprzedania za gotówkę, sumę hypoteczną lub zamiany na plac lub dom. Jerozolimska 64, od 2—4-jej, u właściciela. 2776

Zakład felczerski do sprzedania. Wiadomość: Bielańska № 6, mieszkania 9, od 3-jej do 6-jej. 2454

2,500 rs. do 3,000 rs. potrzeba zaraz na drugi numer hypoteki w Warszawie. — Wiadomość: Plac Zamkowy № 97, u właściciela domu, od 2 do 6-jej. 2661

4,700 rs. potrzeba na hypotekę domu murywanego, położonego przy jednej z pryncypalnych ulic. Wiadomość u rządcy domu № 18 przy ulicy Leszno, zrana od 9 do 11-jej lub od 6 do 8-jej wieczorem. 2784

25,000, 10,000, 3,000 rubli do wypożyczenia na domy w Warszawie. Sumy lokowane na domach warszawskich nabywam. Wiadomość Krucza № 23, mieszkania 9, rano do 9-jej i od 3-jej do 5-jej. 2104

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, zakład przewoźny, Nowo-Senatorska 6, Filja Nowy-Świat 12. Załatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 1734

Aleksandra 14, m. 25, 1-e piętro. Pokój dobrze umeblowany, o 2-ch oknach, blisko uniwersytetu, z usługą, opałem i samowarem, ze wspólnym przedpokojem, w każdym czasie do najęcia. 268r

Dla panienek pomieszczenie z całem utrzymaniem, przy zaonej rodzinie. Nowogrodzka 22, m. 10. 2809

Eleganckie dwa lub jeden pokój, przedpokój, kuchnia, zlew, woda, zaraz wynajmę. Piękna 44. 2787

Mieszkanie, utrzymanie, fortepian dla panienek, przy szanownej, inteligentnej rodzinie. Tamże pokój dla mężczyzny. Jerozolimska 37—25. 2774

! potrzebne jest od 1 lipca mieszkanie o 9-n pokojach, z wszelkimi wygodami, ogródkiem, stajnią i wozownią, na parterze w środku miasta. Oferty składac proszę w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. X. Y. 2436

Pokój umeblowany, usługa, zaraz do wynajęcia, może być z całodziennem utrzymaniem, 1-sze piętro. Plac św. Aleksandra 14—6. 2607

Pomieszczenie dla dwóch chłopczyków lub dwóch panienek, całodziennie utrzymanie. Chmielna 12—13. 2782

Poszukuję 3-ch albo 4-ch pokoi, kuchni z wodą, okolica adresowania: Bracka 14. Bekier. 2732

Potrzebny pokój ciepły, suchy, słoneczny, niedrogi. Oferty: kiosk, Hoża Marszałkowska. 2740

Pomieszczenie dla kobiety. Królewska 3, mieszkania 8. 2514

Pokój frontowy do wynajęcia. Elektoralska № 49, m. 7. 259r

Sala od frontu do wynajęcia, ciepła, sucha, z opałem i usługą, od 1 lutego. Nowy-Świat № 21. 2465

Sklep do wynajęcia zaraz za 12 rs. 75 kop. miesięcznie. Elektoralska № 49, u rządcy. Tamże wozownia na skład węgla i pokoiok z piwniczką, 10 rubli miesięcznie. 2743

Salonik ładnie umeblowany, samowar, usługa, do wynajęcia. Żórawia № 23, mieszkania 30. 280r

Trzy pokoje, przedpokój i kuchnia, do wynajęcia w każdym czasie, z umeblowaniem. Aleje Jerozolimskie № 35, m. 24. 2778

Wozownie dwie do wynajęcia na składy. Podwałe № 19. 2250

Doniesienia rozmaite.

A. Znakomity Eliksir do zębów № 99 Załeskiego, sprzedaje skład apteczny Urbanowicza i Różyckiego, Krakowskie-Przedmieście 17. 1102

Akuszerka Bukowska przyjmuje na słabość, czas dłuższy lub kurację, bez meldowania z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska № 21. 2233

A) Dżety, pasmanterje, hafty maszynowe, poleca tanio B. Jezierska. Aleja Jerozolimska 13, w ogrodzie. 2241

Elegancko, niedrogo ubiera Panów magazyn ubiorów męskich Chmurczyńskiego, Marszałkowska 99. 1000

Egzercytowanie na fortepianie. Plac św. Aleksandra 12—16. 2423

Kiosk wystawowy, oszklony, z bronzami, bardzo piękny, do wynajęcia na czas wystawy. Saski plac 5. B. Bolcowicz. 2544

Lekarską pomoc w wypadkach nagłych może mieć każdy, w domu w te goroczny „Kalendarz Warszawski” za kop. 50. We wszystkich księgarniach i na Kotzebue № 2. 2180

Magazyn J. Dmochowskiej przyjmuje do roboty suknie, okrycia, żakiety, oraz dziecinne obrania. Robota szybka, ceny niskie. Wielka № 54, parter. 2470

Młoda, zdrowa kobieta, pragnie przyjąć dziecko do piersi. Żytnia 27, m. 70. 2522

Młoda mężatka życzy sobie przyjąć dziecko do piersi. Ulica Prosta 42, wiadomość u rządcy. 2671

Niema nigdzie lepszej kawy, jak na Chmielnej pod 43, duża szklanka kop. 5. 2490

Na bale i wieczory przyjmuje zamówienia: na skrzypce z fortepianem, lub orkiestrę złożoną z czterech lub 16-fu osób w Warszawie i na prowincję. Złota 57, m. 4. 2496

Osoba wiekowa, inteligentna, słabego zdrowia, z dwojgiem małoletnich dzieci, wdowa po urzędniku szlacheckiej rodziny, bez funduszu i emerytury, błaga serc szlacheckich i wspaniałych o pomoc; umieszczenia 12-letniej dziewczynki w „Rodzinie Marji.” Oferty w Kurjerze pod „Litosc.” 2750

Obiady zdrowe od 2-jej do 4-jej, trzeci dom od Marszałkowskiej, Wileza 39, 1-sze piętro, 25 i 30 kop. 2765

Poszukuję fortepianu, pianina. Nauczycielki języków za mieszkanie Jerozolimska 84, stróż. 2096

Pianistka przyjmuje zamówienia na wieczory tańcujące. Wspólna 12, m. 21. 2548

Pianista! Przyjmuje zamówienia na wieczory tańcujące. Leszno 89, m. 7. 2749

Pracownia krawatów „Louise” wycza w trzech tygodniach, przyjmuje robotę z danego materiału. Orła 10, oficyna prawa. 293r

Tanio! Wybór kwiatów. Fabryka Irys, Marszałkowska 145, m. 22. 2561

Uczniowie i goście kąpielowi, znajdą dobrą opiekę przy całkowitem utrzymaniu, tanio, u p. Braeter w Pernau Badestrasso 7. Bliższa wiadomość: Hoża 68, m. 5. Warszawa. 2742

Wyuczam krawatów w trzy tygodnie, także przyjmuję do roboty z danego materiału. Elektoralska 9, m. 7. 2541

Ważne dla dam! — Przyjmuje suknie od 4-ch rubli z dodatkami, wykończam akuratnie, podług najnowszej mody, ul. Karmielcka 4, m. 9, na dole. — Tamże zaraz potrzebne panny podręczne. 288r

W magazynie F. Schlagera, Nowy-Świat № 51, zostawiono pieniądze, za zwrotem kosztu ogłoszenia odebrać można. 2759

Zginał pies kasztanowaty, wabisię „Mądry.” Zmiał na szyi sznurek. Łaskawy znalazca zechce odprowadzić go na ulicę Piękną № 14/1756c, za stosownem wynagrodzeniem. 2645

Zgubiono portmonetkę z pieniędzmi, bilety loteryjne, jadąc tramwajem: Muranów, Chmielna. Sumienny znalazca odda za nagrodą stróżowi: Nowy-Świat 88. 2624

Z powodu zwijania interesu, zupełna wyprzedaj towarów lokciowych, norymberskich, gotowych fartuszków, szlafroków i t. p. Erywańska 18. Bronikowska. 2761

Zaraz potrzebna mamka bez długu, z dobrymi świadectwami, do znaczniejszego domu. Adresy proszę składać w biurze ogłoszeń, Wierzbowa 8, dla A. B. 2814

Za nagrodą. Książkę do nabożeństwa piarsana, zostawioną w sankach na Marszałkowskiej, odnieść na Bednarską 24, m. 1. 2799